DENGÊ KOMKAR

Sal : 7
Wext : 5.10.1986
Hejmar : 89-90
Bıha : 1 DM

KOVARA FEDERASYONA KOMELÊN KARKERÊN KURDISTAN LI ELMANYA FEDERAL

12 Eylül'ün 6. Yılında FAŞİST REJİM TEŞHİR ve PROTESTO EDİLDİ

12 Eylül 1980'de iktidara zorla elkoyan faşist cunta, 6. yılını doldurdu. Türkiye ve Kürdistan halkları için zulmün, dayanılmaz acıların ve yoksulluğun simgesi haline gelen bu kara günde, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde teşhir ve protesto eylemleri düzenlendi.

Türkiyeli ve Kürdistanlı demokratik örgütler, çeşitli eylemlerle faşist rejimin insanlık dışı uygulamalarını, demokrasi aldatmacasını ve halklarımız üzerinde estirilen terörü teşhir ve protesto ettiler. Tüm demokratik örgüt ve kişileri, halklarımızın faşizme karşı verdikleri özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle dayanışmaya çağırdılar.

Bu eylemler, bir yandan Batılı ülkelerin "Türkiye'de demokrasiye geçiliyor' propagandasını yoğunlaştırarak Evren-Özal rejimine desteği arttırdığı, diğer yandan Türkiye ve Kürdistan'da birçok işkence, yolsuzluk, rüşvet ve anti-demokratik uygulamaların iyice açığa çıktığı, baskı ve terörün azalmadan sürdüğü, yoksulluğun ve ahlaki çöküntünün giderek arttığı bir dönemde yapıldı. Bu koşullar, eylemlerin önemini dahada arttırdı. Hem giderek tecrit olan ve çürümeye yüz tutan faşist rejimin gerçek yüzünü teşhir etmede ve hem de, rejim karşıtı güçlerin sesini duyurmada ve onlara destek olmada etkin bir işlev gördü.

FEDERAL ALMANYA

* Faşist Evren-Özal rejiminin demokrasi sahtekarlığını teşhir ve protesto edelim!

* Halklarımızın faşizme karşı yürüttükleri devrimci demokratik mücadeleleri destekliyelim!

* Faşist diktatörlüğün bir devlet politikası olan, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki idam, işkence ve katliamlara son!

* Kürt ulusu ve azınlıklar üzerindeki her türden baskıya son!

* Politik tutuklulara özgürlük-genel af!

* Emperyalist güçlerin faşist diktatörlüğe yaptıkları ekonomik ve askeri yardımlara son!

* F. Almanya'daki yabancı düşmanlığına son!

* İltica hakkının kısıtlanmasına hayır!

Başta seçme ve seçilme hakkı olmak üzere, yabancılara eşit siyasi ve sosyal haklar tanınmalıdır!

talepleri etrafından biraraya gelen; Av. Dev-Genç, Birlik Yolu, DİBAF, Dev-Kurtuluş, FİDEF, Gerçek-ADK, Göçmen, İşçi Gerçeği, KKDK, KOMKAR, KURDKOM örgütleri, 7-12 Eylül tarihleri arasında yerel eylemler yapılmasını ve 13 Eylül'de de Duisburg'da merkezi (bazı örgütler bölgesel katıldılar) bir yürüyüş düzenlenmesini kararlaştırdılar. Dev-İşçi, Kürdistanlı Devrimciler ve TSK-DK'da bu eylemleri desteklediler.

Yerel örgütlere ortak bir genelge yayınlandı. Merkezi olarak Almanca, Türkçe ve Kürtçe ortak bir bildiri ve afiş çıkartıldı. Ayrıca basına, demokratik örgüt ve kişilere yönelik bir çağrı yayınlanarak, eylemler hakkında bilgi verildi, dayanışmada bulunmaları istendi. F. Almanya'nın birçok kentinde ortak bildiri dağıtımı ve afişleme yapıldı, enformasyon masaları açıldı ve değişik eylemler düzenlendi.

13 Eylül'de Duisburg'da yapılan merkezi yürüyüşe, yukarıdaki örgütlerin dışında DİDF, Kurtuluş, Rızgari ve

(Devamı sayfa 4. de)

İltica Hakkı: ANAYASAL BİR HAK KULLANILMAZ HALE GETİRİLİYOR..

26 Ağustos 1986'da Bonn koalisyon hükümeti, iltica hakkını sınırlayan yeni kararlar aldı. Kararların önümüzdeki aylarda parlamento ve Federal Meclis'in (Bundesrat) onayından geçmesine, yasalaşıp yürürlüğe girmesine kesin gözüyle bakılıyor. Söz konusu kararların yürürlüğe girmesi halinde, 1978'den buyana 3 kez çıkartılan kanun ve kararnamelerle budanan iltica hakkı, bir kez daha sınırlandırılıp kullanılmaz hale getirilmiş olacak.

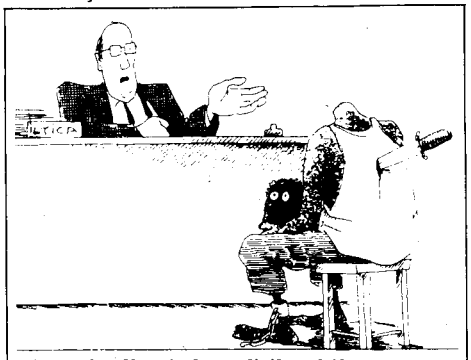
Aylardır ilticalara ve genel olarak yabancılara karşı başını CDU/CSU'nun çektiği düşmanca bir kampanya sürüyor. Bu kampanya ile iltica hakkının anayasadan çıkartılması amaçlanıyor. Ancak koalisyon ortağı FDP'nin anayasa değişikliğine karşı çıkarak, yeni önlemlerle yetinmesi yönüde tavır koyması ve sosyal demokratların da anayasa değişikliğine karşı çıkmalarıyla, anayasa değişikliği için gerekli çoğunluğun sağlanamıyacağı ortaya çıkınca, şimdilik anayasa değişikliğinden vazgeçildi. Ne var ki, sağcı koalisyonun aldığı kararlar anayasa değişikliğini aratmayacak cinsten..

Sözkonusu kararlar şu ana noktaları içeriyor:

1- Artık F. Almanya'daki politik faaliyetler iltica gerekçesi olarak dikkate alınmayacak. Bununla kişilerin geldikleri ülkelerdeki baskı rejimlerine karşı yürüttükleri faaliyetler engellenmek isteniyor. 2- 2 yıl olan çalışma yasağı süresi, 5 yıla çıkartılıyor. Bu süre, sosyalist ülkelerden gelenler için 1 yıl olarak kalacak. 3- Başka Avrupa ülkelerinde kalıp da sonradan F. Almanya'ya gelip iltica etmek isteyenler sınırda geri çevrilecek. 4- İltica işlemleri hızlandırılacak, reddedilenler kısa sürede sınır dışı edilecek. 5- F. Almanya'ya seyahat koşulları ağırlaştırılacak; Lübnan, Gana, Pakistan ve Bengaldeş gibi ülkelere transit vize uygulaması getirilecek. 6- Hükümetin koyduğu kurallara aykırı biçimde ilticacıları getirten uçak şirketleri, kuruluş ve kişiler, çeşitli cezalara çarptırılacak.

Anlaşılacağı gibi bu kararlarla en başta politik nedenlerden ötürü Üçüncü Dünya ülkelerinden gelip F. Almanya'ya iltica etmek isteyenlerin engellenmesi ve buradakilerin de ülkeyi terketmesi amaçlanıyor.

Gerici egemen çevreler, anayasa değişikliğini, bunu başaramazlarsa sert önlemlerin alınmasını haklı göstermek için aylardan beri iltica konusunu istismar ederek, önyargıları, ırkçı düşünceleri yayarak, yoğun bir kampanya sürdürüyorlar. CDU/CSU partileri ve onların güdümündeki basının söylediklerine ve yazdıklarına bakıldığında, insanda sanki birilerinin F. Almanya'ya savaş açtığı izlenimi uyandırıyor. "Yabancı işgali", "F. Almanya yabancılaşıyor', "İltica akını", "İltica salgını", "Ekonomik nedenlerle geliyorlar", "İltica hakkı ve sosyal haklarımız istismar ediliyor" gibi bir dizi asılsız iddia, ırkçı görüş ileri sürülüyor. F. Alman devleti ve halkı suçsuz ve bir nevi başkalarının saldırısına uğramış gibi gösterilirken, yabancılar, ilticacılar saldırgan ve suçlu gibi gösterilmeye çalışılıyor. İşin aslı ise başka.. Federal hükümetin bilinçli olarak, baskı ve işkenceden dolayı ülkelerini, yakınlarını, varlıklarını terketme pahasına buralara gelen ve savunmasız durumda olan insanlara, demokrat ve anti-faşistlere karşı politik-ideolojik ve idari yöntemlerle yürüttüğü bir savaştır sözkonusu olan. Bu savaşın hedefleri arasında, iltica hakkını budama gerekçesi yatmaktadır. Diğer taraftan iltica sorununu istismar ederek, seçim malzemesi yapmak ve böylece kamuoyunun dikkatlerini, işsizlik, silahsızlanma, çevre sorunları gibi geniş halk yığınlarını ilgilendiren canalıcı sorunlardan başka tarafa çekmek vardır.

Demek ülkenizde politik takibat altındasınız! İyi de her gelen bunu söylüyor.. Bize tehlikede olduğunuzu ispatlayan sağlam belgeler lazım.

Hükümetin bu politikası ilticacılar üzerindeki baskıyı arttırmış; sınır dışı edilmeleri hızlandırmış, neo-Nazi çevrelerin saldırılarını tırmandırmıştır. Kişi başına beşer bin dolar vererek F. Almanya'dan kaçıp Kanada'ya sığınan 155 Tamil'in durumu bu baskıların vardığı korkunç boyutları göstermeye yetiyor.

Hükümetin ve yetkili makamların ileri sürdüğü iddia ve suçlamalar asılsızdır. İçişleri Bakanı Zimmerman, F. Almanya'da 600 bini aşkın ilticacıdan sözederek, kamuoyunu yanıltmaya çalışıyor. Ancak bu rakam gerçekleri yansıtmaktan çok uzak. Zira bu rakamın içinde, ilticası henüz kabul edilmeyen 130 bin kişinin yanı sıra, 270 bin kadar de-facto denilen mülteci (bunlar büyük çoğunluğu sosyalist ülkelerden, bir bölümü de içsavaşın olduğu ülkelerden gelen ama iltica etmeden burada kalanlar), 1946'den bu yana ilticası kabul edilen 64 bin 800 kişi, Kontingentflüchtling denilen çoğu Vietnamlı olup toptan kabul edilen 32 bin kişi, vatansız 42 bin kişi de Zimmerman'ın verdiği toplam rakamın içinde yer alıyor. Ayrıca, Zimmerman, iltica müracaatlarında bulunanların eş veya çocukları için de tahmini bir rakam olarak 129 bin kişiyi de eklemiş. Tabii rakam ne kadar yüksek olursa, yaratacağı etkide o denli büyük olacak.. Şunu da belirtmek gerekir ki, iltica edenlerin eş veya çocukları da çoğu kez ayrıca iltica müracaatında bulunuyor. Bu nedenle de oldukça abartılmış rakam gerçek durumu yansıtmaktan çok uzak.

Birleşmiş Milletler'in Mülteci Komiseri Zimmerman gibi hesap yapmıyor ve F. Almanya'daki iltica sayısını 126 bin olarak veriyor. Bunlardan sadece 52 bini kabul edilmiş. Mülteci Komiseri'nin verdiği rakam nüfusun yüzde 0,21'ini oluşturuyor. Bu oranın İsviçre'de 0,60 ve Fransa'da 0,35 olması, F. Almanya'nın en çok mülteci bulunduran ülke olduğu tezini yalanlıyor.

İlticacıların iltica ve sosyal hakları istismar ettikleri veya sömürdükleri suçlaması da asılsızdır. Bir kere ilticacılara çalışma yasağı koyan ve bunu yeni kararlarda olduğu gibi 5 yıla çıkartan, böylece ilticacıları sosyal yardıma muhtaç eden bizzat hükümettir.

"İltica Akını"nın Demokratik Almanya Cumhuriyeti (DDR) üzerinden geldiği iddası ise ayrı bir yalan. Koalisyon ortakları işine yarıyan rakkamları veriyor, işine gelmeyenleri de gözardı ediyor. Bu yıl içinde DDR üzerinden gelenlerin sayısı 15 bin 34, buna karşılık Batı ülkeleri üzerinden gelenlerin sayısı ise, 27 bin 234 tür.

Federal hükümetin insan haklarını hiçe sayarak ilticacılara ve tüm yabancılara karşı açtığı kampanyanın; aldığı önlemlerin hiçbir haklı gerekçesi yoktur. Bu politika, işçi aleyhtarı, demokratik ve sosyal hakları budama, gericiliği, ırkçılığı hortlatma stratejisinin bir parçasıdır. İltica sorunu, ilticacıların yarattığı bir sorun değildir. Dünyada resmi sayıları 15-20 milyon olan ilticacılar, emperyalist sömürü ve bağımlılık ilişkilerinin, dış destekli gerici-faşist diktatörlüklerin kurbanlarıdır. Bu ilişkilerin son bulması, faşist rejimlerin alaşağı edilmesi, bağımlı ülkelerin özgür ve bağımsız olması, sorunun temel çözüm biçimidir.

Federal hükümet, bir yandan Türkiye ve benzeri ülkelerdeki faşist diktatörlükleri, askeri ve ekonomik yardımlarla destekliyor, diğer yandan bu ülkelerde işkence ve baskılardan dolayı buraya iltica eden demokratları karalamakla onları kamuoyuna suçlu gibi göstermeye çalışıyor. Hükümetin aldığı kararlar, CDU/CSU'nun sorunu seçim malzemesi yaparak geliştirdiği yabancı düşmanı kampanya protesto ve tepkilere yol açtı.

Sosyal demokratlar, anayasa değiş-

(Devamı Sayfa 19. da)

KÜRTLERLE İLGİLİ PANEL...

Essen Kürt Kültür Derneği, belediye yabancılar danışmanlığı ile ortaklaşa hazırladığı "Kürt Kültürü ve Yaşamı"-na ilişkin seyyar sergi programı çerçevesinde 6 Eylül 1986 günü Essen'de bir panel düzenlendi. "Essen şehrinde yaşayan Kürtler ve istemleri" adlı panele 150 dolayında dinleyicinin yanı sıra, Essen Üniversitesi dilbilim profesörlerinden Dr. Ursula Boos-Nünning ve Haberl, WDR (radyo ve televizyon) program konseyi üyelerinden Bayan Arzu Toker, belediye meclisi Hıristiyan Demokrat Parti temsilcisi ile KOMKAR'dan bir temsilci katıldı.

Panelde, konuşmacı olarak yer alan davetliler, F. Almanya'da sayıları 350 bini aşkın Kürdistanlı göçmenin sorunlarını işlediler ve bu sorunlara genel bir çözüm getirilmediği sürece, Essen belediyesi çerçevesinde de çözümün olmayacağını belirttiler. Kürtlerin değişik uluslardan göçmen işçi gurupları içinde dördüncü sırayı almalarına rağmen, federal hükümet tarafından halen kendine has bir ulusal gurup olarak tanınmadığını belirten konuşmacılar, hükümetin bu tavrını eleştirdiler.

Panelde yer alanlar, ulusal gurup olarak tanınmamaları nedeniyle Kürt çocuklarına ana dilde ders, radyo ve televizyonda Kürtçe yayın ve Kürtler için sosyal danışmanlık haklarının verilmemesinin temel insan hak ve özgürlüklerine ters düştüğünü de vurguladılar.

KOMKAR temsilcisi konuşmasında Batı Avrupa ülkelerinde 500 bin Kürdün yaşadığını ve bu devletlerin Kürtlere yönelik politikası konusunda bir kıyaslama yaptı. Türk hükümetinin türlü baskı ve uğraşlarına rağmen, ülkesinde yaşıyan 7 bin dolayında Kürde diğer göçmen işçi guruplarına tanınan hakları veren İsveç'i örnek verdi. İsveç hükümetinin Kürt çocuklarına ana dilde ders görme imkanı tanıdığını, ders kitaplarını hazırlayıp çıkarttığını, Kürt öğretmenlerini yetiştirdiğini, Kürt dili ve edebiyatının gelişmesi için Kürdistanlı kuruluş ve kişilere maddi destek sağladığını belirten KOMKAR temsilcisi, buna karşılık F. Almanya hükümetinin ise, Kürdistanlı göçmenlerle ilgili olarak Türk hükümetinin istemlerine uygun bir politika güttüğünü vurguladı. Türk hükümeti ve onun yurt dışındaki temsilciliklerinin bu konuda F. Almanya'nın içişlerine direk müdahale etmelerine rağmen federal ve eyalet hükümetlerinin sessiz kalmalarını da eleştirdi.

Konuşmacı, tüm bu olumsuzluklara rağmen F. Almanya kamuoyunda Kürt sorununun giderek daha yoğun bir şekilde tartışılmaya başlandığını, Kürdistanlı göçmenlerin F. Almanya'ya yönelik istemlerinin daha geniş bir çevre tarafından desteklendiğini ve buna kanıt olarak da KOMKAR'ın bu istemlere yönelik geliştirdiği kampanyanın gördüğü ilgiyi gösterdi.

Başarı Belgesi Aldık..

Wuppertal Kürdistan İşçi Derneği olarak 12,13,14 Eylül tarihleri arasında DKP'nin düzenlemiş olduğu "Yaz Bayramı"na katıldık. Feste yayın standı açtık ve yiyecek-içecek sattık. Kürdistan Folklor Gurubu, 13 Eylül'de düzenlenen kültür şenliklerine katıldı ve ülkemizin zengin folklorundan örnekler sundu.

Feste konuk olarak katılan Çekoslovakya Komünist Partisi delegasyonunun isteği üzerine, folklor ekibimiz, ikinci defa sahneye çıktı. Ekibimizin gösterileri büyük bir ilgi ile izlendi. Daha sonra standımızı ziyaret eden Çekoslovak delegasyonuna ülkemiz ve KOMKAR hakkında bilgi verdik. Onlar da Kürt halkının ırkçılığa ve tekellere karşı verdiği mücadeleyi desteklediklerini bildirdiler.

Ayrıca 13 Eylül günü Schwelm Belediyesi'nin düzenlediği "Yabancılar Şenliği"ne katıldık. Burada da yayın ve yiyecek standı açtık. Folklor ekibimizin Kürdistan bayrağıyla yaptığı gösteri büyük bir ilgi gördü.

20-21 Eylül 1986 tarihinde Düsseldorf'da yapılan Nordrhein Westfalen Eyaleti'nin 40. Yıldönümü şenliklerine folklor grubumuz katıldı. Bu şenliklere katılmamız için resmi davet almış ve katılacağımızı bildirmiştir. Ama gösteriden birkaç gün önce "kimliği meçhül' kişiler, yetkililere telefon ederek bizim katılmayacağımızı söylemişler. Gösteri yerine gittiğimizde bunu bize söyleyen sorumluya, böyle birşeyin olmadığını, sıramız geldiğinde sahneye çıkacağımızı söyledik. Ekibimizin sunduğu oyunlar büyük bir ilgi toplamış olacak ki, ikinci kez sahneye davet edildi. İkinci kez de büyük bir ilgi toplayan ekibime, eyalet başkanı Johannes Rau'nun imzasını taşıyan bir başarı belgesi verildi.

Mirze/WUPPERTAL

"KÖLN KADINLAR FORUMU"NUN ÇALIŞMALARI

Daha önce Dengê KOMKAR'da da yayınlandığı gibi Köln'de yapılan ve Köln Kürdistan İşçi Derneği Kadınlar Komitesi'nin de etkin bir biçimde yer aldığı 8 Mart kutlamalarında, değişik uluslardan (Alman, Kürt, Türk, Portekiz, İran vb.) kadınlar "Köln Kadınlar Forumu"nun kuruluşunu ilan etmişlerdi. Ayda iki defa biraraya gelen Forum, kadınların değişik konulardaki sorunlarını görüşmek ve bunlara çözüm aramayı baş hedef olarak belirlemişti. Forum'un çalışma alanı özetle şu üç noktada toplanıyor:

1- Yabancı kadınlara yönelik,

2- Yabancı ve Alman kadınlarına yönelik,

3- Alman kadınlarına yönelik.

Kadınlar Forumu, bu amaçla 18.9.1986 tarihinde "Yabancı kadınların genel sorunları" adlı bir seminer düzenledi. Yaklaşık 30 kişinin katıldığı seminerde şu konular işlendi:

- Aile ve toplum
- Yabancı ailelerin konut sorunları
- Yalnız yaşamakta olan kadınların durumu ve karşılaştıkları sorunlar
- Genç kızların özel sorunları
- Kadınların iltica hakkı
- Kadınların çalışma hakkı

26-27.9.1986 tarihleri arasında ise, Niddegen köyünde hafta sonu semineri düzenlendi. Seminere 19 Kürt, Türk, Alman ve Yunan kadın katıldı. Toplantıda işlenen konular şöyleydi:

1- Toplantıya katılan kadınların mesleki durumları ve buna bağlı olarak da iş yerlerinde karşılaştıkları sorunlar,

2- Yabancı ailelerin çocuklarını yuvaya kaydettirmede karşılaştıkları sorunlar,

3- Yabancı çocuklara okullarda dersi teşvik edici özel Almanca kursları,

4- Kötü ev koşulları ve bunun özellikle okuyan çocuklar üzerindeki etkisi.

Toplantıya birçok sendika üyesi, işyeri temsilcisi ve öğretmenin katılması, sözkonusu konularda çok yönlü bigi alışverişini gerçekleştirdi. Toplantıda kadınlar, kendi sorunlarına daha iyi eğilmelerinin ancak dil kurslarına gidip dil öğrenmekten geçtiğini vurguladılar. Ve bütür toplantıların sıkça gerçekleştirilmesi karar altına alındı.

İleri'de katıldılar. Yürüyüş başlamadan önce Nedim Hazar ve Dicke Luft gurubu sunduğu müzik programıyla, Nihat Behram şiirleriyle kitleye çoşku verdiler. Yürüyüş boyunca atılan sloganlarla, taşınan pankartlarla faşist rejimin barbarlıkları protesto edildi, ortak talepler birlikte haykırıldı. Yürüyüşten sonra yapılan miting, faşizme, emperyalizme ve yerel gericiliğe karşı mücadelede şehit düşenler adına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Daha sonra yürüyüşü düzenleyen örgütler adına Türkçe ve Kürtçe konuşmalar yapıldı. Nedim Hazar ve Dicke Luft gurubu müzik programlarının ikinci bölümünü sundular. Nihat Behram şiirlerinden örnekler okudu. Miting CUD, ANC, Nikaragua Enformasyon Bürosu adına gelen temsilcilerin ve GEW Köln Şubesi Başkanı Reinhard Hocker'in yaptığı konuşmalarla devam etti. Konuşmacılar, Türkiye ve Kürdistan halkları üzerindeki baskı ve terörü kınadılar, halklarımızın faşist rejime karşı mücadelesiyle dayanışma içinde olduklarını vurguladılar. Ayrıca Yeşiller milletvekili Uli Fischer, DKP ve SDAJ'un gönderdiği dayanışma mesajları okundu. Ozan Nizamettin Ariç okuduğu halk türküleriyle programa renk kattı.

3.500 dolayında kitlenin katıldığı yürüyüş başarılı bir eylem oldu.

BONN

12 Eylül'de Bonn'da çağrısını SPD'li Saarland Çevre Koruma Bakanı Jo Leinen, Yeşillerin Hessen Çevre Koruma Bakanı Joschka Fischer, SPD'li Avrupa Parlamentosu üyesi Oskar Vetter (eski DGB başkanı) ve Prof. Server Tanilli'nin yaptığı bir basın toplantısı düzenlendi. Basın toplantısında yapılan açıklamalarda; Türkiye'deki rejimin özünün değişmediği, biçimsel birtakım değişikliklere bakıp bu haksızlıklar rejimine demokrasi denemiyeceği vurgulandı. İşkence ve politik baskıların sürdüğü, demokratik ve sendikal örgütlerin hala yasaklı olduğu, kitlesel davaların sürdürüldüğü ve askeri mahkemelerin göreve devam ettiği dile getirildi. Bu uygulamalara rağmen Türkiye'ye destek veren F. Almanya ve Ortak Pazar eleştirildi.

Çağrıcılardan Oskar Vetter konuşmasında, güvenlik kuvvetlerinin Kürt köylerine yaptığı vahşice baskınları ve Irak'taki Kürt köylerinin bombalanmasını kınadı. Yeşiller'den Petra Kelly ise, konuşmasında F. Almanya Devletbaşkanı Weizsaecker'in Türkiye ziyareti esnasında insan haklarını ayaklar altına alan uygulamalar ve Kürt halkı üzerindeki baskıları dile getirmediği için eleştirdi. Kasım ayında Avrupa Parlamentosu dönem başkanlığı sırası gelen Türkiye'nin, bu yapısıyla onaylanmasını korkunç bir skandal olarak niteledi.

BATI BERLİN

12. Eylül'ün yıldönümü nedeniyle, faşist Evren-Özal rejimini protesto için biraraya gelen ve içinde Kürdistan İşçi Derneği'nin de yer aldığı Demokratik Birlik Komitesi, İşçi Gerçeği ve Halkevi, 12 Eylül günü bir miting düzenlediler. Mitinge 200'ü aşkın bir kitle katıldı. Miting öncesi yoğun bildiri dağıtıldı, enformasyon masası açıldı.

Hollanda yürüyüşünden bir görüntü

BREMEN

Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da, Şili ve Türkiye'deki faşist rejimler ortak bir yürüyüşle protesto edildi. Yürüyüş 11 Eylül günü yapıldı. Yürüyüş sonrası bir miting düzenlendi. Yapılan ortak konuşmalarda, hem Türkiye ve T. Kürdistanı'nda 6 yıl boyunca halklarımıza, işçi sınıfına ve demokrat çevrelere uygulanan baskı ve zulüm hakkında bilgi verildi ve hem de 13 yıl boyunca Şili'de halka yapılan barbarlıklar dile getirildi. Konuşma yapan Pastör Zander, ise özetle faşist rejimlerin insanlık dışı uygulamalarına değindi ve F. Almanya'nın bu rejimlere yaptığı yardımları kınadı.

Bu eylem öncesi ortak bir açıklama çıkarıldı, yoğun bildiri dağıtımı ve afişleme yapıldı. Yerel televizyon ve basın eylemlere yer verdi.

500'ü aşkın kitlenin katıldığı yürüyüş ve miting enternasyonal dayanışmanın güzel bir örneği oldu.

FRANKFURT

Türkiye Aydınlarıyla Dayanışma Girişimi, 13 Eylül günü Frankfurt'ta "Türkiye'de Demokrasi ve İnsanhakları" adlı bir konferans düzenledi.

İSVEÇ

Bir platform etrafında biraraya gelen İsveç Kürt Dernekleri Federasyonu, Sol Birliği destekleyen demokratik örgütler (KOMKAR-Swed, İSTİB, YKDK, DİBAF, Birlik Yolu, Gerçek-ADK), Dayanışma Derneği, KKDK, Rêya Şoreş DK, Yekıtiya Sosyalist, İşçi Gerçeği, Tekoşin taraftarları ve Kawa taraftarları, 12 Eylül günü Stockholm'de bir protesto mitingi ve Türk konsolosluğu önüne kadar yapılan bir yürüyüş düzenlediler. Mitingde Sosyal Demokrat Parti milletvekili Hans Göran Frank, ve Sol Komünist Partisi milletvekili Oswald Söderqwist de birer konuşma yaparak Kürt ve Türk demokratlarıyla dayanışma içinde olduklarını vurguladılar.

Kürtçe, Türkçe ve İsveççe dillerinde ortak bir bildiri yayınlandı. 500'ü aşkın kitlenin katıldığı etkin protesto eylemine basın ve TV yer verdi.

İNGİLTERE

Kürdistan Dayanışma Kampanyası, Türkiye Dayanışma Kampanyası ve Türkiye'de Sendikal Haklar ve Demokrasi İçin Dayanışma Komitesi, 12 Eylül günü Londra'daki Türk konsolosluğu önünde bir protesto gösterisi düzenlediler. Yapılan konuşmalarla faşist rejimin barbarlıkları ve Irak Kürdistanı'na yapılan saldırı lanetlendi.

13 Eylül günü ise, Türk ve Kürt halkıyla dayanışma gecesi yapıldı. Düzenleyen örgütler adına yapılan konuşmalarda, faşist diktatörlüğün uygulamaları hakkında bilgi verildi. Geceye davet

edilen Kürt gazetecisi Mahmut Baksi, Kürdistan'daki baskı ve terörü dile getirdi.

M. Ali, A. Zilan ve Fatma, söyledikleri Türkçe ve Kürtçe türkülerle geceye renk katttılar. Geceye 300'e yakın kişi katıldı.

HOLLANDA

13 Eylül'de Amsterdam'da Sol Birliğ'i destekleyen demokratik örgütler, Av. Dev-Genç, Dev-İşçi, Ala Rızgari, Koç-Kak, İşçi Gerçeği birlikte bir protesto yürüyüşü düzenlediler. 500'ü aşkın kitlenin katıldığı yürüyüşe Rızgari'de katıldı.

Yürüyüş öncesi Türkçe, Kürtçe ve Hollandaca çıkartılan ortak bildiri yoğun bir şekilde dağıtıldı. Afişleme yapıldı.

Aynı gün düzenlenen gecede sunulan kültür programında, Şili Halk Korosu da yeraldı. Yapılan konuşmalarda Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki baskılar ve faşist terör dile getirildi. Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Komitesi üyesi SPEK ve Hollanda Komünist Partisi temsilcisi, yaptıkları konuşmalarda dayanışmalarını dile getirdiler.

İSVİÇRE

KOMKAR-İsviçre, TİB, DİBAF, Av. Dev-Genç, İşçi Gerçeği, TDY, Birlik Yolu, Gerçek-ADK, Dev-İşçi, Kurtuluş, Partizan, HK, TSK-DK ve Kawa taraftarları, 13 Eylül'de Zürich'te bir protesto yürüyüşü ve mitingi düzenlediler. Yürüyüşe 1.200'ün üzerinde bir kitle katılımı oldu. Mitingde her iki platform adına birer konuşma yapıldı. Bunun yanı sıra, Sosyal Demokrat Parti milletvekili Marko Mona'da bir konuşma yaptı.

DANİMARKA

Başkent Kopenhag'da 13 Eylül'de bir protesto yürüyüşü düzenlendi. Eylemi Sol Birlik-Danimarka (PPKK, TİP, TKP, TKSP, TSİP) ve Riya Şoreş-Danimarka düzenlediler. Yürüyüşün sona erdiği Türk Turizm Ateşeliği önünde yapılan mitingde, Danimarkaca, Türkçe ve Kürtçe yayınlanan ortak bildiri okundu. Yürüyüşe 100'ü aşkın kişi katıldı.

YUNANİSTAN

SOL BİRLİK, TKP-B, YS, THKO, DK, Dev-Yol ve Dev-Sol taraftarları 16 Eylül günü Atina'da bir yürüyüş düzenlediler. Yürüyüş Türk konsolosluğuna kadar devam etti. Yunanca yayınlanan ortak bir bildiri dağıtıldı, afişler asıldı. Yürüyüşe 100'ü aşkın kitle katıldı.

Çocuk Bakım Kooperatifi biraraya gelerek 12 Eylül günü Türk konsolosluğu önünde protesto mitingi düzenlediler. Eyleme İşçi Partisi milletvekilleri de katıldılar.

The GUARDIAN

Free Chile! Free Turkey!

AVUSTURALYA

Sidney'de Avusturalya Kürt Derneği, Türkiye İçin Demokrasi ve İnsan Hakları Komitesi, Avusturalya Türkiyeli Emekçiler Toplum Merkezi, Sidney Türkiyeli Emekçiler Birliği, Sidney Türkiyeli İşçiler Birliği ve Türk

13 Eylül'de ise, Amerikan konsolosluğu önünde Şilililerle birlikte bir protesto gösterisi daha yapıldı. Gösteride İşçi Partisi milletvekili Fersusen bir konuşma yaparak, faşist rejimin uygulamalarını kınadı ve dayanışmasını dile getirdi.

Af Örgütü'nün "ACİL EYLEM" ÇAĞRISI

Merkezi Londra'da bulunan Uluslararası Af Örgütü, 11 Temmuz günü üye örgütlerine "Mahkemesiz İdamlara Karşı Acil Eylem" başlığı taşıyan bir yazı gönderdi. Yazıda, Irak'ta muhtemelen mahkeme önüne çıkarılmadan idam edilen 21 kişinin durumu hakkında bilgi veriliyor; buna karşı eyleme geçilmesi isteniyor.

Yazıda şu bilgilere yer veriliyor:

"Af Örgütü, Kuzey Irak'ın Süleymaniye ve Erbil kentlerinde 27 Mart ile 9 Nisan 1986 tarihleri arasında 21 kişinin idam edildiğine ilişkin haberler aldı. İdamların mahkeme yapılmadan gerçekleştiğine ilişkin kuşkular var."

Af Örgütü'nün aldığı bu haberlerin yanı sıra, Erbil'de Salahattin Üniversitesi ve yüksek okullarda okuyan 15 öğrencinin 27 Mart ile 3 Nisan 1986 tarihleri arasında kurşuna dizildiği de söyleniyor. Bunun, hükümet karşıtı Kürt güçlerinin Erbil valisine karşı düzenledikleri suikaste misilleme amacıyla yapıldığı ileri sürülüyor. Daha sonra olayda ölenlerin evlerinin buldozerlerle yerlebir edildiği de öğrenildi. Bu operasyonlarda çok sayıda sivilin tutuklandığı ve nerede olduklarının bilinmediği söyleniyor.

Diğer bir olayda şöyle: Irak güvenlik güçleri, 9 Nisan 1986'da 6 tutukluyu kurşuna dizmiş. Gelen haberlerde kurşuna dizilme halkın gözleri önünde, Süleymaniye merkezi hapishanesi dışındaki bir meydanda gerçekleştirildiği, ölenlerin hepsinin 18 yaşından küçük olduğu bildiriliyor."

Af Örgütü, yazısında üye birimlerine çağrıda bulunarak Irak devlet ve hükümet başkanlarına yurt dışı temsilciliklerine telgraf göndererek protesto etmelerini, onlardan sözkonusu olayların araştırılıp sonuçlarının yayınlanmasını, yeni idamların durdurulmasını ve sorumlulardan hesap sorulmasını istemelerini belirtiyor.

Bağlantısızlar Konferansı:
EZİLEN HALKLARLA DAYANIŞMA

1 Eylül 1961'de 25 ülkenin katılımıyla kurulan "Bağlantısızlar Hareketi", 1 Eylül 1986'da Zimbave'nin başkenti Harare'de 8. konferansını topladı.

Bağlantısızlar Hareketi, kurulduğu günden itibaren sürekli bir gelişme gösterdi; üye sayısı 101'e yükseldi. Bugün dünya nüfusunun üçte ikisinin temsilcilerini çatısı altında toplamaktadır.

Bağlantısızların 8. Konferansı'na aralarında devlet başkanları ve bakanların bulunduğu 10 bini aşkın delege katıldı. 2 bin basın mensubu ise konferansı izlemek üzere dünyanın dörtbir yanından Harare'ye akın etti.

Konferans'ın gündeminde ağırlıkta G. Afrika, Namibya, Ortadoğu, Latin Amerika, ırkçılık, silahsızlanma ve yeni ekonomik düzen konuları yer aldı.

Bir önceki dönem başkanı olan Raciv Gandi, yaptığı açış konuşmasında, ağırlıkta silahsızlanma ve barış konularını işledi ve dünyada her 100 bin insana 556 asker düşerken, aynı sayıya sadece 85 doktorun düştüğünü, yılda silahlanmaya harcanan paranın beşte biriyle açlığın 2000 yılına dek çözümlenebileceğini vurguladı ve bloksuzların işbirliğinin önemine dikkat çekti.

Sovyetler Birliği'nin moratoryumu yeniden tek taraflı olarak uzatmasını ve 2000 yılına kadar dünyanın atom silahlarından arındırılması önerisini selamlayan bağlantısızlar, Gorbaçov ve Reagan'a bir çağrı yaparak silahsızlanma ve barış konusunda çaba içine girilmesini istediler.

ABD nin Nikaragua ve Libya'ya yönelik saldırılarının sert bir şekilde kınandığı konferansta, bağlantısızların G. Afrika, Namibya, Ortadoğu, Orta ve Latin Amerika halklarıyla dayanışma içinde olduğu vurgulandı.

8. Konferans'ta, barış ve silahsızlanma, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerinin yanı sıra, uluslararası arenada eşit ekonomik ilişkilerin sağlanması, gelişmekte olan ülkelerin dış borçları da yoğun şekilde tartışıldı. Ve bu ülkelerin kendi aralarında ekonomik ilişkileri geliştirmeleri karar altına alındı.

Bağlantısızların yeni dönem başkanı olan Zimbave Devletbaşkanı Robert Mugabe, yaptığı kapanış konuşmasında bağlantısız ülkelerin silahsızlanmayı çağımızın en acil sorunu olarak değerlendirdiklerini, silahlanmanın gelişme, açlık, hastalık, cehalet ve geri kalmışlığa yönelmesi gereken maddi kaynakları yuttuğunu vurgulayarak, insanlığın karşı karşıya olduğu sorunların ancak barış içinde ve mevcut kaynakların insanlığa yararlı bir şekilde kullanılmasıyla aşılacağına dikkat çekti.

Barış Yılında Yeni Bir Adım:
SOVYETLER MORATORYUMU 1986 YILININ SONUNA DEK UZATTI

"Ve eğer birileri yine de ilk nükleer darbeyi vurmaya kalkarsa, kendini korkunç bir ölüme mahkum etmiş olur. Üstelik bu ölüm bir karşı darbenin bile değil, kendi atom başlıklarının patlamasının bir sonucu olur. Bu ne bir propagandadır, ne bir politik manzumedir, ne de bir 'korku salma' denemesidir. Bu bir gerçektir ve bu gerçeği yadsımak bayağı bir sorumsuzluk, görmezlikten gelmek ise bir suç olur" diye saptamada bulunan SBKP Genel Sekreteri M. Gorbaçov, "SBKP Politbürosu ve Hükümeti, tüm lehteki ve aleyhteki verileri derinlemesine irdeledikten sonra, dünyanın geleceği için sorumluluğunun gerektirdiği kararı almış nükleer denemeleri tek yanlı durdurma kararını 1 Ocak 1987'ye kadar uzatmıştır" açıklamasını 18 Ağustos'ta tüm dünyaya duyurdu. Ve böylelikle Sovyetler, Hiroşima'ya atom bombasının atılışının 40. yıldönümü olan 6 Ağustos 1985'te nükleer denemeleri tek yanlı dondurma kararını 4. kez Barış Yılı'nın sonuna dek uzatmış oldu.

Buna karşın ise, ABD, 19 atom denemesi yaparak, dünya halklarının, ilerici güçlerin, barış içinde özgür bir yaşam isteyenlerin istemlerine yanıt vermiş oldu..

Reagan'lı ABD yönetimi, Sovyetler Birliği'nin barışı koruma, nükleer silahları yok etme yolundaki önerilerine, Ağustos ayı başında Meksika'da, Arjantin, İsveç, Meksika, Hindistan, Yunanistan ve Tanzanya'nın devlet başkanlarının "Altılar Grubu" olarak yönelttikleri önerilere, Eylül başında Zimbave'de yapılan Bağlantısızlar Konferansı'nda yöneltilen çağrılara ayak diretiyor, silah tekellerinin ve gerici militarist çevrelerin istemleri doğrultusunda hayır diyor.

Türkiye ve Kürdistan'da ise, ülkelerimizi barış ve özgürlükten yana olan güçlere zindan yapan faşist diktatörlük, ABD politikası yönünde yol alıyor; Kürdistan ve Türkiye'yi ABD ve NATO üsleri için peşkeş çekiyor.

Evren-Özal'lı Türkiye'yle sıkı-fıkı olan Reagan'lı Amerika, Türkiye ve Kürdistan'da yeni nükleer depolar kurma ve günün 24 saatinde saldırıya hazır olacak nükleer filolar oluşturma kararı aldı.

Dünyada ve bölgemizde bu tür gelişmeler olurken, biz Türkiye ve Kürdistanlı işçiler, Türkiye ve Kürdistan'da faşist diktatörlüğe yönelik mücadeleyle dayanışma görevimizi yerine getirirken, bunun aynı zamanda dünya barışına da katkıda bulunacağı gerçeğini görmeliyiz. Bu gerçekten hareketle de F. Almanya barış güçlerinin eylemlerine aktif bir şekilde katılmalı, dünya barış yılında üzerimize düşen görevi, ağır bir sorumluluk bilinciyle yerine getirmeliyiz.

F. Almanya barış hareketinin eylemleri yoğunlaşmaya başladı. 500'ü aşkın örgüt ortak bir açıklamayla 11 Ekim'de Hasselbach/Hunsrück'te yapılacak merkezi yürüyüşe çağrıda bulundular. Bu çağrıya kulak verelim. Hunsrück'te 11 Ekim'de buluşalım..

Faşist rejime AET'den yeşil ışık

16 Eylül 1986'da AET-Türkiye Ortaklık Konseyi Brüksel'de toplandı. Türkiye'nin istemi ve özellikle F. Almanya ve İngiltere'nin özel gayreti sonucu gerçekleşen bu toplantıyla, 12 Eylül faşist darbesiyle AET tarafından dondurulan AET-Türkiye ilişkileri yeniden başlatılmış oldu. Böylece Avrupa Konseyi'nden sonra AET'de Ankara'daki faşist diktatörlüğe yeşil ışık yaktı.

Dışişleri Bakanları düzeyinde yapılan bu toplantıda kesin bir sonuç alınamadı; taraflar görüşlerini açıklamakla yetinmek zorunda kaldılar. Çünkü Yunanistan, Türkiye'nin demokrasiden uzak olduğu, Yunanistan'ı tehdit ettiği ve Kıbrıs'ın bir bölümünü işgal altında tuttuğu gerekçeleriyle, veto hakkını kullandı. AET dönem Başkanı İngiliz Howe, bunun için AET üyesi 12 ülke adına konuşamadı; kendi adına yaptığı konuşmada ise toplantıyı "Türkiye'ye yakılmış tedbirli yeşil Işık' olarak niteledi. Diğer bazı AET üyeleride, Türkiye'deki insan hakları konusundaki kuşkularını dile getirdiler.

Türk tarafı ise, toplantının yapılmış olmasını ' diplomatik zafer" olarak niteledi.

Aslında bu toplantı çirkin bir pazarlıktan öteye bir şey değildir. AET'nin özellikle etkinliğini kullanan F.Almanya ve İngiltere'nin bu yeşil ışıkla, faşist rejimi tecritten kurtarmak, buna karşılık serbest dolaşım hakkını rafa kaldırmak istedikleri çok açık.

Bu tavır, onların demokrasi ve insan haklarını nasıl ekonomik ve askeri çıkarlara kurban ettiklerini, bir kez daha gösterdi. AET ile Türkiye arasındaki ilişkilerin yeniden canlandırılmasının

Brüksel'de yapılan protesto mitinginden bir görüntü

başlangıcı olan bu toplantının, Türkiye'deki ara seçimler öncesi yapılması, faşist cuntaya, onun kuklası Özal'ın partisine açık bir destek anlamı taşıyor. Öte yandan, toplantının, işgalci Türk ordusuna mensup uçakların, Irak Kürdistanı'ndaki Kürt köylerini, uluslararası hukuk normlarını çiğniyerek bombalamasının hemen ardından yapılması Batılı burjuva yönetimlerinin insan hakları ve demokrasi konusundaki nutuklarının birer palavradan öteye gitmediğini göstermeye yetiyor. Onlar aslında Demokrasi ve İnsan haklarının zaman zaman gündeme getirmekle bir yandan kendi kamuoylarının baskılarını yumuşatmayı, diğer taraftan bunu bir şantaj aracı olarak kullanmayı amaçlıyorlar.

Türkiye'ye gelince: Ankara'daki faşist rejim politik tecriti kırmak, demokrasiye geçildiği izlenimini güçlendirmek ve en önemlisi, serbest dolaşım hakkı pahasına da olsa dondurulmuş 600 milyonluk AET mali yardımını alabilmek için böyle bir diyaloğun başlamasından son derece memnun gözüküyor. Evet, bu diyalog, faşist rejim açısından bir başarı, ama Kürt ve Türk halkları, yurtdışındaki işçilerimiz için ağır bir yük, demokrasi açısından bir engel ve halklarımıza hakaret olmaktan başka bir şey ifade etmiyor.

AET–TÜRKİYE ORTAKLIK KONSEYİ TOPLANTISI
Protesto edildi

AET-Türkiye Ortaklık Konseyi toplantısının yapılması tepkilere, protesto gösterilerine yol açtı. Federal Almanya ve Batı Berlin Yunan Cemiyetleri Birliği (OEK), KOMKAR ve KKDK 10

(Devamı sayfa 17. de)

"GÖKKUŞAĞI GRUBU"NUN ÖNERGESİ

AET- Türkiye Ortaklık Konseyi'nin toplanmasına ilişkin Yeşiller'in de içinde bulunduğu "GÖKKUŞAĞI GRUBU", Avrupa Parlamentosu'na önerge verdiler. Gökkuşağı Grubu adına Brigette Heinrich ve Bram von der Lek tarafından verilen önergede, Türkiye'nin halen demokrasiden uzak olduğu, işkence ve idamların sürdüğüne dikkat çekiliyor. Kürt halkına yönelik baskı ve saldırılara da değinilen önergede, parlamentodan aşağıdaki görüşlere sahip çıkması istendi:

' Türk ordusuna mensup savaş uçaklarının 15 Ağustos 1986'da Türk-Irak sınırındaki ve Irak sınırları içindeki Kürt köylerine yaptığı saldırının çoğu sivil olan 200 kişinin ölümüne yol açtığı,

Türkiye'nin kendi ülkesinde yaşayan 10 milyon Kürdün dil, kültür ve politik haklarını gaspettiği,

Ulusal ve politik nedenlerden dolayı Türkiye'deki binlerce Kürdün tutuklu bulunduğu,

Uluslararası insan hakları örgütlerinin çok sayıda Kürt tutukluya işkence yapıldığını tespit ettiği,

Türk mahkemelerinin son birkaç yılda çok sayıda Kürde ölüm cezaları verdiği,

Sınır yörelerindeki Kürt köylerinin zorla boşaltıldığı,

Türk hükümetinin şimdiye kadar insan haklarını savunan hiçbir örgütün Kürdistan'a gitmesine müsaade etmediği."

Önergede şu talepler ileri sürülüyor:

"1- Ortaklık Konseyi, insan hakları konusunu; özellikle idam, işkence ve Kürt sorununu ve askeri saldırıları tartışma konusu yapmalı,

2- Bakanlar Konseyi, insan haklarına tam saygı gösterilmedikçe dondurulmuş yardımları vermemeli,

3- Ortaklık Konseyi, Türk hükümetine baskı yaparak, bağımsız bir gözlemci delegasyonun Kürt bölgelerini gezmesini sağlamalı,

4- Türk ordusunun 15 Ağustos 1986'daki hava saldırısı kınanmalı,

5- Kürt halkına yapılan baskılar protesto edilmeli."

Dengê KOMKAR

Suç : Bölücülük Kanıt : Tarihi Harita..

Başlığı okuyanlar hatırlayacaklardır. Haber, 10 Eylül tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde yayınlandı. Olay şu; Kuşadası'nda turist rehberliği yapan Muzaffer Ersin Konuk, meğer sadece rehberlik değil, bir de bölücülük yapıyormuş! Nasıl mı? Anlatalım, hemde inanmanız için işinin erbabı DGM savcısından naklen.

Kolluk kuvvetlerince sanığın işyerinde yapılan aramada, Osmanlı döneminde 1911 yılından önce Almanya'da basılmış Türkiye haritasının bulunduğunu ve bu harita üzerinde Doğu Anadolu'nun Ermenistan, Kuzeydoğu Anadolu'nun Lazistan ve Güneydoğu Anadolunun ise Kürdistan bölgesi olarak gösterildiğini, sanığın bölücülük yaptığının kanıtlarıyla, saptandığını belirten savcı, 15 yıla kadar ağır hapis cezasına çarptırılmasını istemiş.

Doğrusu biz işinin ehli bu savcıdan daha fazlasını beklerdik. Ya peki suç ortakları ne olacak? Kimler mi? Kimler olacak, haritayı basanlar elbet.. Hem de o dönem halis muhlis Türk dostu geçinen Almanların haritacıları, basımevleri v.s. Üstelik birde bilim adı altında bölücülükte yapılır mı hiç?! Hem bir kezde değil, tam üç kez bölmüşler Türkiye'yi. Gerçekten de "bölücülüğün" kökleri çok eskiye dayanıyor ve iyice maskelenmiş.

Ya bu haritaların ülkeye sokulmasına izin veren o dönemin padişahları ve yetkili kişileri uyuyorlar mıydı.. Hatta şimdiki torunları gibi dostları Alman devletinin yetkililerini uyarıp, bu türden bölücülükleri engellemeyi bile beceremişler. Atalarıyla övünmeyi çok seven sömürgecilere buda yapılırmı?.. Düpedüz vicdansızlık doğrusu.

Besbelli, tüm bilimler ve tarihin kendisi bile açıkça "bölücülük" yapıyor. Düşman bir değil ki.. Herkes sömürgeci Türk devletine karşı bir komplo içine girmiş. Hasılı kendinden başka dostu kalmamış son Türk devletinin...

Bu gerçekler karşısında DGM savcıları ve hakimleri daha da dikkatli ve acımasız olmak zorundalar. Tıpkı dünya yuvarlaktır, kendi etrafında dönüyor gibisinden oldukça inandırıcı "saçmalıkları" ileri süren Galille'yi ölümle cezalandırabilenler gibi. Diyeceksiniz ki, bu "başarıyı" işinin ehli ortaçağın Engizisyon mahkemelerinin külyutmaz savcıları ve hakimleri gösterebilmiş, kolay bir iş olmasa gerek. Doğru ama, ha Engizisyon mahkemeleri, savcıları ve hakimleri, ha sömürgeci faşist Türk devletinin güvenlik mahkemeleri, savcıları ve hakimleri.. Aynı mantık ve aynı görev aşkı olduktan sonra, aradan geçen asırları neyi değiştirebilirki?

Hiçbir güç, hiçbir kuvvet, hatta aradan yüzyıl da geçse, damarların da "asil" sömürgeci Türk kanı dolaşan DGM savcılarının ve hakimlerinin elinden kurtulamaz.

EKMEK VE HAK DİLEKÇESİ

Ankara, İstanbul ve İzmir'de 5 aydır ön çalışmaları sürdürülen Ekmek ve Hak Dilekçesi, ilk imzayı atan yazar Aziz Nesin tarafından kamuoyuna açıklandı. Aziz Nesin, Ekmek ve Hak Dilekçesi'nin Türkiye'de yaşanan kötü gidişe karşı çıkan herkes tarafından imzalanabileceğini belirterek, imza sayısının 10 bine ulaşmasının hedeflendiğini, daha sonra dilekçenin Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık, TBMM Başkanlığı ve TBMM'de milletvekilleri bulunan partilerin genel başkanlarına verileceğini açıkladı.

Dilekçe'nin işlevine yönelik açıklamalar da yapan A. Nesin, Türkiye'de cumhuriyet tarihi boyunca görülmemiş ölçüde ekenomik bunalımlar yaşandığını, bunun karşısında aydınların sessiz kalamayacağını, bu nedenle Ekmek ve Hak Dilekçesi'nin hazırlandığını belirterek, "Ekmek ekonomik durumumuzu anlatacak, Hak'ta ekonomik durumun sosyal yansımalarını dile getirecek" dedi.

Kamuoyuna açıklanan Ekmek ve Hak Dilekçesi'nin bazı bölümleri şöyle:

Halk yoksulluk ve umarsızlık içersinde kıvranırken, holding sahipleri, dünyanın en zenginleri sıralamasında ilk sıralarda yer almaktadır. Türkiye'de 94 şirketli bir holdingin yıllık cirosu, Türkiye Cumhuriyeti bütçesinin beşte birini aşmıştır. Yani Türkiye'nin beş zenginin para gücü, devletin para gücünün üstündedir. Bu zenginlikler arasında servetini, üç yılda 56 kat artıranlar vardır.

Bu açık soygun ve sömürüyü sürdürmek ve kurumsallaştırmak için, anti-demokratik yasalar ve yasadışı baskılar uygulanmaktadır. Çağdaş insanın vazgeçilmez temel hak ve özgürlükleri yok edilerek, kitleler, kişisel ve örgütsel olarak EKMEK ve HAK arama araç ve olanaklarından yoksun bırakılmaktadır.

Ekmek ve Hak Bildirgesi, halkımızın sesidir ve halkın halka seslenişidir. Ekmek ve Hak Bildirgesini kamuoyuna açıklamayı, halkımızın sesini halkımıza ulaştırmayı, halkımızın katılımıyla ortak gücümüzü pekiştirmeyi kaçınılmaz bir yurttaşlık görevi sayıyoruz.

"Ben Kürdüm.. Kalbim Kürd!."

Geçtiğimiz günlerde, Fransız televizyonunun 3. kanalında Kürdistan hakkında kısa bir program yayınlandı. Bu kanaldan 3 kişilik bir röportaj ekibi uzun ve zahmetli çabalar sonucu Diyarbakır ve Mardin'de çekim yapabilmek için izin alabilmişler. Program, Kürdistan (daha çok Türkiye Kürdistanı) hakkında kısa bir açıkamayla röportajlardan oluşuyordu.

Program, Diyarbakır'dan görüntülerle başlıyor. Ekip, bir çocuktan Kürtçe türkü söylemesini istiyor. Yanlarındaki "resmi tercüman" çocuğa küçük bir ikazda bulunmaktan kendisini alamıyor. Sonuç olarak çocuk Türkçe türkü söylemek zorunda kalıyor. Daha sonra şehir içinde dolaşıyor ekip ve birkaç kişiyle sohbet ediyor. Bu arada 5'i sivil, 1'i resmi olmak üzere 6 kişilik "koruyucu melek" takımı onları takip ediyor.

Bir ayakkabı boyacısıyla yaptığı sohbette, O'na Kürt olup olmadığını soruyorlar. Boyacı, "Kürd'üm" diyor. Bunun üzerine "Bir Kürt devletinin kurulmasını istiyor musun?" gibi ufak bir eklemeyle soruyor soruyu.. Boyacının cevabı ise, "devleti bilmem ama, istiyorum ki radyoda, televizyonda Kürtçe yayınlar olsun, rahatça Kürtçe konuşabilelim, okullarda Kürtçe öğretilsin" şeklinde..

Daha sonra bir gençle konuşuyorlar ve ondan Kürtçe konuşmasını istiyorlar. "Koruyucu melekler"in varlığını farkeden genç, bu işten vazgeçiyor. Sıra cami avlusunda bir ihtiyara geliyor. Soru aynı: "Kürt müsün?". İhtiyarın cevabı kısa oluyor: "KÜRDÜM.. KALBİM KÜRT!".

Tüm bu olup bitenlere "koruyucu melekler" seyirci kalmıyor doğal olarak. Onlar da, Fransızlardan sonra konuşulan kimselerle biraz "sohbet" etmek ihtiyacı duyuyorlar.

Bu arada Türk Dışişleri Bakanı Halefoğlu'ndan konu hakkında açıklama yapmasını istiyorlar. Halefoğlu, Kürtlerin ve Kürdistan'ın varolmadığını ispat etmek için bayağı ter dökmek zorunda kalıyor.

Ekranda Mardin'den görüntülerle birlikte, şehir içinde sürekli devriye gezen askeri birliklerle, halkın tedirginliğine yer veriliyor.

Atatürk'ün "Ne mutlu Türküm diyene!" vecibesinin, bir tepenin eteğine kocaman harflerle yazılmış görüntüsüyle, program şöyle noktalanıyor: "ÖYLE BİR MUTLULUK Kİ, 10 MİLYONLUK KÜRT HALKI, BU MUTLULUĞU İSTEMİYOR!".

Bêder/ PARİS

FAŞİST SÖMÜRGECİ ÇETE GENE IRAK KÜRDİSTANI'NA SALDIRDI

Faşist cunta 15 Ağustos'ta Kürt halkına karşı yeni bir saldırıya girişti. 12 Ağustos günü aralarında bir binbaşının da bulunduğu bir gurup askerin Hakkari'ye bağlı Uludere ilçesi yakınlarında öldürülmesini bahane eden faşist-sömürgeci güçler, Kürt halkına karşı terör estirmek amacıyla özel olarak yetiştirilmiş Bolu ve Kayseri'deki komando tugaylarını bölgeye taşıdılar. Türk hava kuvvetlerine bağlı savaş uçakları Irak Kürdistanı'ndaki peşmerge kamplarına, sivil yerleşim alanlarına akınlar düzenlerken kara birlikleri de baskın, tutuklama ve işkence operasyonlarına girişti. Bu haydutça saldırı sonucu kamplar ağır hasar gördü, bazı yerleşim alanları yerle bir edildi. Aralarında kadın ve çocuklarında bulunduğu çok sayıda kişi yaşamını yitirdi. Gene işgal ordusuna bağlı birliklerin ülkemizin sınırın bu tarafında kalan parçasında da köyleri bombaladığı, insanları öldürdüğü ve yüzlerce kişiyi tutukladığı biliniyor.

Saldırının hemen ardından Kürt ulusunun yeminli düşmanı alçaklar sürüsü bu kez de yoğun bir küfür kampanyası başlattılar. Tekelci sermayenin beslemeleri hükümetiyle, basınıyla, muhalefetiyle Kürt halkına aşağılayıcı sözler sarfedip kabadaylık gösterisinde bulundular. IMF ve öteki emperyalist kuruluşlar karşısında gerdan kırıp bel büken palyaço Özal, "inlerini başlarına

yıktık" dedi. Şu "konuşan Türkiye" isteyen Demirel'in DYP'si ise genel başkanı ağızıyla "ordumuzun müdahalesi haklı ve yerindedir" diye haydutluğa alkış çaldı. SHP başlangıçta birazcık karşı çıkar gibi oldu ama hemen kulağı bükülmüş olacak ki ağız değiştirdi ve müdahaleye karşı olmadığını ancak meclise bilgi verilmeden gerçekleştirilmiş olmasını yanlış bulduğunu söyledi. Cumhuriyet gazetesi olanca "Atatürkçülüğü" ile "Misak-ı Milli Sınırları" nın değişmezliği üzerine inciler döktürdü, saldırıyı onayladı. Bay Ecevit ise demokrasi ve insan hakları için verdiği "kahramanca mücadele"den zaman bulamamış olacak ki daha çok sessiz kalmayı tercih etti. Hem ne yapsındı yani Ecevit, "Kıbrıs Türkünün haklı tarihsel davası", Moskova'daki Türk elçiliğine sığınmış Bulgaristan'lı "kahraman Türk Süleymanov" ile Bulgar yetkililerince bir türlü Türkiye'ye teslim edilmeyen "Ayseller"in durumu gibi büyük "insani sorunlar" dururken Türk ordu birliklerinin Kürdistan'da katliama girişmesiyle mi uğraşacaktı?

Faşist-sömürgeci Güçleri Saldırıya İten Nedenler ?

Yukarıda da değinildiği gibi Türk burjuva çevreleri saldırıya gerekçe olarak 14 askerin öldürülmesini gösterdiler. Oysa bu tümüyle bir bahaneydi ve elbette böylesi bir mazeret kimseyi kandırmaya yetmedi.

Herşeyden önce Özal hükümeti saldırı kararını daha Uludere'deki olay meydana gelmeden, 25 Temmuz tarihinde almıştı. Bu demektir ki 14 askerin öldürülmesi olayı olmasaydı da Türk hükümeti ya başka bir olayı bahane edecek, ya da bizzat kendisi bir takım tertiplere girişerek saldırı gerekçelerini yaratacaktı. Saray entrikacılığında üstüne bulunmayan Türk devlet yöneticilerinin MİT'iyle, Kontrgerillasıyla bu konuda ne kadar becerikli olduklarını tartışmaya bile gerek yok.

Açıktır ki faşist-sömürgeci güçlerin Kürdistan halkımıza karşı giriştiği bu barbarca saldırı, en başta aralarındaki antlaşma gereğince kanlı Saddam rejimine sağlanan bir dayanışmadır.

Çünkü ötedenberi aralarında sıkı dostluk bağları bulunan Batı'lı çevreler bile Saddam'ın oldukça sıkışık durumda olduğunu kabul ediyorlar, basında bu konuda yazılar yayınlanıyordu. Bir taraftan İran'ın yeni bir saldırıya girişeceği açık açık ilan edilirken, bir taraftan da Kürt örgütleri aralarındaki anlaşmazlıkları giderme doğrultusunda küçümsenmeyecek bir mesafe katetmiş, peşmerge güçleri Irak askeri birliklerine karşı başarılı eylemler düzenleyerek onlara ağır darbeler indiriyorlardı.

İran'ın üstün bir konuma geçmesi ve kanlı Bağdat rejimini devirmesi, Kürt ulusal kurtuluş hareketinin şu veya bu şekilde daha güçlü bir hale gelmesi ise faşist-sömürgeci çete ile emperyalist efendilerinin hoşuna gitmez elbette. Ve işte Türk yönetimi tam da bu nedenle; sıkışık anında dostu Saddam rejimine destek olmak amacıyla onunla anlaşmalı olarak Irak Kürdistanı'na saldırdı. Daha doğrusu Saddam'ın yapmaya güç yetirmediği şeyi Ankara çetesi yaptı.

Ancak bu gangsterliğin nedenleri bununla da sınırlı değil. Gerek saldırının gerçekleştirildiği günlerde ve gerekse ondan sonra ortaya çıkan gelişmelere bakıldığında faşist cuntanın daha başka hesaplar peşinde olduğu da gözden kaçmıyor.

Herşeyden önce faşist kliğin olayları abartmak için yoğun çaba harcadığı gözlemleniyor. Burjuva basını bir kaşık suda fırtına koparıyor. Ülke içersinde ve dışarda birçok resmi veya özel kuruluşun tehdit altında olduğuna ve bunları korumak için güvenlik önlemlerinin arttırıldığına yönelik sansasyonel haberler gazete manşetlerinden düşmüyor. Özellikle Kürdistan'da "faili meçhul" cinayetlerde artışlar var. "Anıtkabir"de güpegündüz dört yerde birden yangın başlıyor, sonra ertesi gün buna bir yenisi ekleniyor. Gene aynı gece Ankara'nın başka semtlerinde bir dizi yangın daha baş gösteriyor. Burjuva gazeteleri "ANAP Büroları Korumada" gibisinden başlıklar atarak bu faşist partinin tehdit altında olduğuna ilişkin bir izlenim yaratmaya çaba harcıyorlar. Kısacası "vatanın tehlikede" olduğu imajını canlı tutmak için karanlık eller ne lazımsa yapıyorlar.

Görüldüğü kadarıyla 12 Eylül öncesinin namlı Kontrgerillası, CIA ve MİT'i kolları yeniden sıvamış bulunuyorlar. Onlar olayları abartarak, sabotaj, cinayet, kundaklama dahil her türden tertibe başvurarak, ortamı gergin tutmaya ve terörü sürdürmeye çalışıyorlar.

Bu da nedensiz değil. Evren-Özal

çetesi son zamanlarda kirli çamaşırlarının birer birer ortaya serilmesinden çok rahatsız. Yasaklamalara, teröre rağmen rüşvet ve yolsuzlukların, işkencelerin konuşulup tartışılmasına, açığa çıkmasına engel olunamıyor. Ve bugün bunlar oluyorsa yarın-öbürgün koşullar değiştiğinde ve demokrasi güçleri daha da derlenip toparlandıklarında, hele hele iktidar elden gittiğinde olacakları düşündükçe ödü kopuyor faşist tayfanın.

Bu telaş nedeniyledir ki faşist Evren 30 Ağustos konuşmasında burjuva muhalefet çevrelerini de hedef alan tehditler savurdu ve "... Bugüne kadar zorunlu olarak yapılan müdahalelerin faturasını silahlı kuvvetlere yüklemek isteyenler, adresi başka yerde arasalar daha yararlı hizmet etmiş olurlar" dedi. Görüldüğü gibi adama tam bir zorba mantığı hakim. "Cumhuriyeti kollama ve koruma" adı altında yönetim bir çırpıda işgal edilince kahramanlık ta, sıra yapılanların hesabını vermeye geldiğinde tehditler savuruluyor, iş başka adreslere havale edilmek isteniyor.

Kürdistan'da Artan Terör

Faşist-sömürgeci rejim hazır Uludere'deki olay çıkmış ve Irak Kürdistanı'na karşı harekata geçilmişken Türkiye Kürdistanı'nın her tarafında da hunharca baskılara yöneldi. Bu bahane ile geniş tutuklamalara girişildi. Arama-taramalar birbirini izliyor. Köy koruyucuları denilen milislerin sayısı bir yandan arttırılırken, bir yandan da bunların faaliyetleri yoğunluk kazanıyor.

Güvenlik güçleri adı altında Kürdistan'da faaliyet gösteren eşkiya sürüleri herhangi bir kural tanımıyor, halkımıza en alçakça yöntemlerle saldırıyorlar. Şurası bir gerçek ki bu haydutlar halkın malı, canı ve namusu için en büyük tehlikeyi oluşturmaktalar.

Kürdistan' da terör öylesine bir hal aldı ki SHP yetkilileri bile yaptıkları açıklamada bu durumu dile getirdiler -ki burjuva partilerinin kolay kolay üzerine gidemeyecekleri bir konudur bu-. Örneğin SHP Genel Sekreter yardımcısı Fikri Sağlar yanındaki bir heyetle birlikte bölgeye yaptığı geziden döndükten sonra olup bitenleri "savaştan öte bir durum ve dehşet verici" diye niteledi. Sağlar devamla:

"Güneydoğu Türkiye'nin dışında kalmıştır. Burada hükümet yok ve insanhakları tümden rafa kaldırılmıştır. Halk kolluk kuvvetleri, muhbirler, köy koruyucuları ve örgüt mensupları arasında bunalmıştır. Bu durum patlamalara yol açabilir ve bu, bir anda bütün ülkeyi sarabilir".

Saldırı Geniş Tepki Gördü

Türk cuntasının Kürt halkına yönelttiği saldırı geniş tepki gördü. Kürt sorunu bu olay nedeniyle yeniden ve daha yoğun biçimde uluslararası planda kamuoyunun gündemine girdi. Dünyanın her yerinde barışsever ve demokratik güçler Ankara'daki eşkiyanın Kürt halkına ne ölçüde düşman, ne ölçüde eli-kanlı bir yönetim olduğunu bir kez daha görme olanağı elde ettiler.

Resmi planda ise ilk ve açık tutumu Libya lideri Kaddafi takındı. Kaddafi, saldırıdan hemen sonra yaptığı açıklamada Türk hükümetini masum insanları öldürmek ve Irak rejimine destek vermekle suçladı.

Düsseldorf'taki protestodan bir görüntü

"Kürt halkının da bağımsız bir devlet kurmak ve toprak bütünlüğünü sağlamak hakkıdır"diyen Libya liderinin protesto mesajının başka bir yerinde ise şöyle söyleniyor:

"Türk hava kuvvetlerinin Irak topraklarındaki Kürt yurtseverlerini öldürmek ve yerlerinden etmek için yaptığı operasyon, bizim açımızdan kabul edilmez olduğu gibi, tüm dünya halkları tarafından kınanmıştır. Bu operasyonla insanların köyleri ve evleri yok edildi, kadınları, çocukları öldürüldü. Böyle bir uygulama, siyonizmin ve ırkçı Güney Afrika yönetiminin Arapları ve Afrikalıları yoketme politiklarından farksızdır. Bir daha tekrarlanmamasını umduğum bu eylem, büyük ölçüde öfkelenmeme neden olmuştur".

Onun bu onurlu davranışına karşılık Türk burjuva çevreleri yağcılıkla karışık eleştirici bir tutum içersine girdiler. Ama kısa bir süre sonra Kaddafi yerinde ve haklı bir davranışla Türkiye ve Mısır'ın ABD'nin kuklaları olduğunu söyleyince aynı çevreler bu kez de "Kaddafi ciddiye alınmadı" türünden bir tesseliyle işi idare etmeye çalıştılar.

Türk saldırısına tepki gösteren bir başka devlet ise İran oldu. İran'ın çıkış noktası da Türkiye'nin bu saldırı nedeniyle Irak rejimine yardım ettiği şeklindeydi. Ve gene aynı günlerde Humeyni'nin Mustafa Kemal'le ilgili ağır sözler sarfetmesi, hatta Türk Dışişleri Bakanı Halefoğlu'nu Tahran'a götürecek İran uçağının gönderilmeyişi iki devletin ilişkilerini bir hayli gerginleştirir gibi oldu. Ama ne var ki olanlara rağmen Halefoğlu İran gezisine çıktı. Türk yönetimi bu görüşmeler sırasında Humeyni'nin "Atatürk"e yönelik sözlerini es geçti. Zaten bir kaç dolarlık alış-verişin sözkonusu olduğu yerde kimin aklına gelir ki M. Kemal. Irak Kürdistanı'na yapılan saldırıya gelince: iki devletin bu konuda anlaşmaları da fazla güç olmasa gerek. Çünkü İran Türkiye'den sonra Kürdistan'ın ikinci büyük parçasını elinde tutuyor. Her iki devlet yöneticileri de Kürt halkına düşmanlar. Onların halkımıza karşı ortak hareket etmede bir zorluk çekmeleri söz konusu değil elbete. Nitekim Türk gazeteleri gezi ardından İran'la Türkiye arasında bu sorunun halledildiğini "Bölücüye karşı ortak tavır"da anlaşmaya varıldığını yazdılar. Hemen aynı günlerde İran kuvvetlerinin İran Kürdistanı'ndaki peşmerge güçlerine karşı saldırılarını arttırması, Türkiye'nin ise "kendi sınırına" sızmaları önlemek için güvenlik önlemlerini arttırması ve hatta sınırdan geçen İran'lı beş kişiden ikisinin dur ihtarına uymadıkları için öldürülmesi, üçünün ise yakalanması türünden basın haberleri İran yönetiminin, Irak Kürdistanı'na yönelttiği saldırıya sert tepki göstermemek karşılığında Ankara barbarlarından elde ettiği tavizleri göz önüne seriyor.

Sonuç

Ankara'da işbaşında bulunan faşist-sömürgeci çete bir kez daha Kürt halkına saldırdı. Onlar bir kez daha kadınlarımızın, çocuklarımızın, genç kız ve erkeklerimizin kanına girdiler. Bunda şaşacak bir şey yok. Türkiye Cumhuriyeti Kürt halkına düşmanlık üzerine kurulmuştur. Onun temelinde kan, zulüm, işkence ve katliamlar vardır. Türk burjuva çevreleri o günden buyana kendi çizgilerinden hiç şaşmadılar. Kemalizmin yarattığı ırkçı-sömürgeci vahşet bugün de aynen devam ettiriliyor. Amerikan emperyalizminin tasmalı hizmetkarları elbette sadece Türkiye Kürdistanı'ndaki halkımıza düşman değiller. Türk yönetimi Kürdistan'ın öteki parçalarının, hatta dünyanın en uzak köşelerinde bile olsa Kürt yurtseveri olan her insanımızın can düşmanı-

dır. O bizler için kan emici bir vampirden başka bir şey değildir. Bu yönetimin Kürdistan'ın birer parçasını ellerinde bulunduran öteki devletlerle işbirliği yapması, halkımıza karşı onlarla birlikte saldırılar düzenlemesi de aynı şekilde şaşırtıcı olmaz. Bu yönetim için Kürdistan'ı elde tutmanın tek aracı terördür, baskıdır. Diğer taraftan tarihte çok kereler ispatlanmıştır ki bu türden bir zulüm ancak kendine güveni olmayanların, korkakların başvurdukları bir yoldur. Çünkü onlar başka türlü saltanatlarını sürdüremezler. Onlar ne kadar kendilerini güçlü göstermeye çabalasalar da zayıflıklarını, düzenlerinin çürümüşlüğünü gizleyemezler. İşte faşist-sömürgeci Türk barbarlarının yaptıkları da bundan ileri geliyor. Onlar güçlü olduklarından değil, zayıflıklarından ötürü Hitler'i, bugünkü G. Afrika yönetimini ve daha nice ırkçı-faşist rejimi bile imrendirecek zülme başvuruyorlar ülkemizde.

Ama çırpınışları boşunadır onların. Onlar bildikleri yolda adım attıkça, baskıları arttırdıkça batağa daha da saplanacaklar. Onlar on yıllardır olanca güçlerini kullanmalarına rağmen halkımızın direnişini kırmayı beceremediler, yurtsever duyguların hergün daha geniş yığınları kapsamasının önüne geçemediler.

Kaldı ki Kürdistan yurtsever hareketi de nasıl bir düşmanla yüzyüze bulunduğunun bilincindedir. Yurtsever güçler, düşmanın ülkemizi terketmemek için elinden gelen her yola başvurmaktan kaçınmayacağını çok iyi biliyorlar. Ama hiç bir önlemin, onların Fransız sömürgecilerinin Cezayir'de, ABD emperyalistlerinin ise Vietnam'da karşılaştıkları sonla karşılaşmalarının önüne geçemeyeceğini de en az onun kadar iyi biliyoruz. Zafer er veya geç bizim olacaktır.

Diğer taraftan ezen ulus devrimci ve demokratik güçlerine de bu mücadelede büyük görevler düşüyor. Çünkü Kürt halkını ezenler onları da baskı altında tutuyor, eziyor, sömürüyor. Şurasını bir an dahi akıldan çıkarmamak gerekir: Kürt ulusu üzerindeki baskılar kalkmadıkça Türk, Arap ve Fars halkları da özgürlüğe kavuşamaz. Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesi bu halkların ileriye yönelik mücadelelerine ters düşmüyor. Tersine ortak düşmana karşı ortak mücadele etmek zaferin zorunlu bir koşuludur

Bugün halkımıza yapılan barbarlıkları onaylıyan, destekleyen veya sessiz geçiştirmeye çalışanların samimi birer demokrat olmadıkları ve olamıyacakları açıktır. Burjuva demokratı anlamında da olsa bu böyledir. Türk demokratları şovenizm histerisinden kendilerini kurtarmayı becermeli ve halkımız üzerindeki insanlıkdışı politakaya karşı seslerini yükseltmelidirler. Aksi takdirde demokrasi düşmanlarının canları istedikçe onların özgürlüklerini de bir çırpıda yoketmeleri işten bile değil. Bugüne kadar olan da bu değil mi zaten? Irkçı-şoven çevrelerin etkisinde kalarak, onları kızdırmamaya özen göstererek sağlıklı bir demokrasi mücadelesinin verilmeyeceği gerçeğinin pratik yaşam tarafından Türkiye kadar çokça kanıtlandığı bir başka ülke göstermek oldukça güçtür. Demokratik hak ve özgürlükleri başkaları bağışlamaz. O, ancak tüm demokrasi güçlerinin ilkeli, sağlıklı bir çizgide omuz omuza verecekleri bir mücadele sonucu elde edilebilir.

Sömürgeci-faşist rejimin Irak Kürdistanı'na Saldırısı

PROTESTO EDİLDİ

Sömürgeci-faşist Türk yönetiminin Irak Kürdistanı'na saldırısı, Türk jetlerinin Kürt köylerini ve peşmerge mevzilerini bombalıyarak katliamlara girişmesi sınır yörelerindeki sivil halkı sindirme operasyonları tepki ve protestolara yol açtı. Uluslararası kamuoyunun dikkatleri bir kez daha Kürdistan'a yöneldi; basın yayın organları saldırıya ve buna karşı özellikle yurt dışındaki protesto gösterilerine yer verdi.

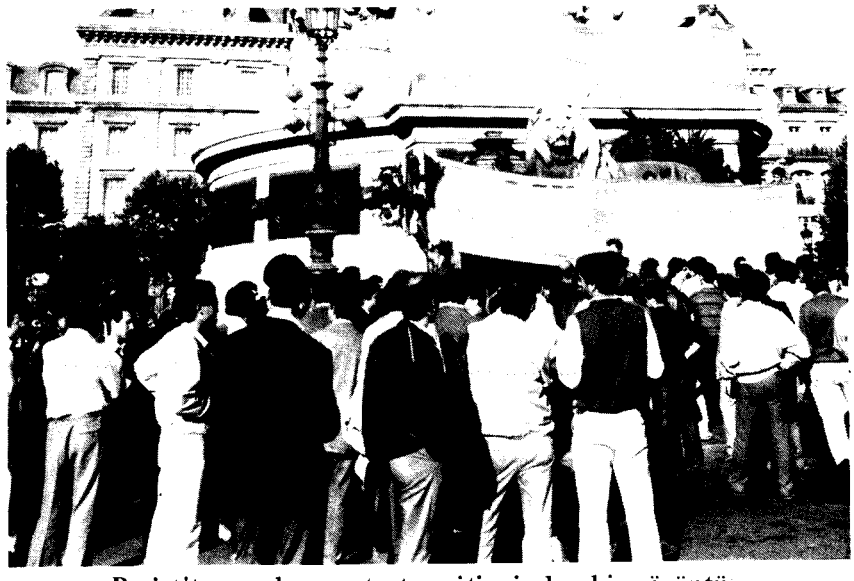
Başta Kürdistanlı örgütler olmak üzere pekçok ilerici örgüt ve kuruluş Türk yönetiminin saldırganlığını kınadı, Avrupa ülkelerinde çeşitli gösterilerle protesto etti.

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi 18 Ağustos 1986'da yayınladığı bir bildiriyle sömürgeci-faşist yönetimin bu korsanca eylemini protesto ederek kamuoyuna şöyle çağrıda bulundu:

"TKSP, tüm Kürt ve Türk emekçilerini, yurtsever, demokrat insanları bu açık zorbalığa karşı çıkmaya çağırır. Faşist rejimin korsanlıklarına, cinayetlerine dur diyelim.

TKSP, uluslararası kamuoyunu, demokrasi ve barış güçlerini sömürgeci-faşist Türk yönetiminin bu yeni saldırganlığına karşı durmaya, onu mahkum etmeye çağırır."

SOL BİRLİK bir açıklama yaparak saldırıyı kınadı. Bildiride, bu saldırıyla, Kürt halkının mücadelesinin ve gelişen muhalefetin bastırılmak istendiği ve ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik hegemonyacı emellerine hizmet edildiği belirtiliyor.

Parist'te yapılan protesto mitinginden bir görüntü

KDP'nin Açıklaması

Irak Kürdistanı Demokrat Partisi (KDP) Başkanı Mesut Barzani, 16 Ağustos günü yaptığı açıklamada, Türk yönetiminin saldırısına ilişkin şunları söyledi:

"Türk hava kuvvetlerine bağlı 3 Fantom uçağı 15 Ağustos günü Erbil yöresindeki Heyat Şirwan'da bulunan mevzilerimizi bombaladı. Bu bölge Irak toprakları içinde Türkiye sınırına 7 mil uzaklıktadır. Irak'ın bağımsızlığını ihlal anlamına gelen ve hiçbir haklı gerekçesi bulunmayan bu saldırı aynı zamanda Türkiye ile Irak'ın Kürdistan Demokrat Partisi güçlerine yönelik askeri işbirliği içinde olduğunu gösteriyor.'

Barzani açıklamasında, Türk hükümetini uyarıyor ve bu tür saldırıların tekerrürü halinde karşılık verileceğini de belirtiyor.

Diğer yandan KDP Politbürosu'nun 8 Eylül tarihinde yayınladığı bildiride ise şunlara yer veriliyor:

'Askeri uçaklar Irak toprakları üzerinde birçok kez uçuş yaparak bizim

ve Irak Yurtsever Demokratik Cephe'nin mevzilerini, Duhok ve Erbil'e bağlı Zaho, Amadiya, Mergesur köylerini bombaladı.

Partimizin peşmerge birlikleri 6 Eylül günü sınırı geçip Amadiye'deki mevzilerimize saldırmak isteyen Türk ordusuna mensup bir komando birliğini geri püskürttü."

Türk ordusunun karadan Kürt köylerini, peşmerge mevzilerini top ateşine tuttuğu ve sivillerin katledildiğinin bildirilen açıklamada, saldırının devam ettiği ve Türk ordusunun Irak askeri üslerinden yararlandığı da belirtiliyor.

F. ALMANYA

Federal Almanya Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonu KOMKAR, kamuoyuna yönelik bir bildiri yayınladı ve 23 Ağustos günü Batı Berlin, Düsseldorf, Hamburg ve Stuttgart kentlerinde Türk konsoloslukları önünde düzenlenen mitinglerle saldırıyı protesto etti.

* 20 Ağustos günü 30 kişilik bir grup Kürdistanlı Hamburg'daki NDR radyosunu sembolik olarak işgal etti. Irak Kürdistanı'na saldırıyı protesto etti.

23 Ağustos günü ise, Hamburg'daki Kürt, Türk, Arap ve Fars örgütleri (KOMKAR, Dev-İşçi, KKDK, Av.Dev-Genç, Halkın Fedaileri-çoğunluk, Irak Komünist Partisi taraftarları) Türk konsolosluğu önünde 400 kişinin katıldığı bir protesto mitingi düzenlediler. FİDEF'e bağlı Halkevi ve GAL (Yeşil Alternatifçiler) eylemi desteklediler.

* Stuttgart'da 23 Ağustos günü KOMKAR üyesi dernek ve komiteler Türk konsolosluğu önünde yaptıkları mitingle, Türk yönetimini protesto ettiler. "Türk ordusu Kürdistan'dan defol!", "Katliamlara son!", "Türkiye'ye yapılan yardımlara son" sloganlarının atıldığı eyleme, yöredeki Stuttgarter Zeitung gazetesi ve Stuttgart Radyosu yer verdiler. Tübingen'deki "Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığına Karşı Eylem Komitesi" adlı kuruluş bir açıklama yaparak Kürt halkına yönelik saldırıyı protesto etti; Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını savundu. Kürt örgütleriyle dayanışma içinde olduğunu belirtti.

Aynı doğrultuda, Kuzey Ren Westfalye eyaletindeki KOMKAR üyesi dernekler de Düsseldorf Türk konsolosluğu önünde miting düzenlediler. Almanca ve Kürtçe yapılan konuşmalarda, faşist yönetimin Kürt halkına, Irak Kürdistanı'na karşı giriştiği barbarca saldırılar lanetlendi.

* KOMKAR üyesi B. Berlin Kürdistan İşçi Derneği'nin de içinde bulunduğu Demokratik Birlik Komitesi, Avrupa Kürt Öğrenci Derneği KSSE'nin B. Berlin şubesi, Halkevi, İşçi Gerçeği 23 Ağustos günü Türk konsolosluğu önünde miting yaparak Türk yönetimini protesto ettiler.

Kürt, Türk, Arap ve Fars parti ve örgütleri ortak bir bildiriyle Türk yönetiminin saldırısını kınadılar; şu istemlerde bulundular:

- Faşist Türk rejiminin yayılmacı politikasını protesto edin!
- Kürt halkına yönelik katliamlara, Türk ve Irak hükümetlerinin insan haklarını çiğnemesine karşı çıkın!
- F. Almanya hükümetinin Türkiye ve Irak rejimlerine yaptığı askeri ve ekonomik yardımları kesmesi için baskı yapın!

DANİMARKA

Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da Kürt, Arap Fars ve Türk örgütleri, Türk ordusunun Irak Kürdistanı'na yönelik bombardımanını ortak bir yürüyüş tertipleyerek protesto ettiler. Göstericiler, Türk konsolosluğu önüne gelerek, yaptıkları konuşmalarla sömürgeci yönetimin bu insanlık dışı girişimlerini kınadılar. Aynı günün akşamı şehir merkezinde bir miting düzenlendi, faşist rejimin barbarlıkları lanetlendi.

YUNANİSTAN

Kürdistan, Türkiye, Irak ve İran'lı devrimciler, 29 Ağustos günü Atina'da bir yürüyüş yaparak korsanca saldırıyı protesto ettiler. "Kürdistan'daki katliamlara son!", "Faşist cunta Kürdistan'dan defol!" şiarları altında düzenlenen yürüyüş, Atina'nın Propilya meydanından başlayarak Türk elçiliği önüne dek sürdü.

Etnos, İproti ve Ta NEA gazeteleri 30 Ağustos günkü yayınlarında eyleme geniş yer verdiler. Eyleme şu örgütlerin taraftarları katıldı: Dev-Sol, Dev-Kurtuluş, THKO, TKP-B, İGD, Irak Öğrenci Derneği, İran Öğrenci Derneği, KSSE, Halkın Fedaileri-Çoğunluk, TKEP, PPKK, TSİP, TKSP.

HOLLANDA

Hollanda'daki Kürt örgütleri (Hollanda Kürt İşçiler Birliği, KOÇ-KAK, KSSE, İran KDP ve Kürdistan Yurtseverler Birliği taraftarları, Kürdistan Merkezi) ortak yürüyüş ve mitingle sömürgeci-faşist Türk yönetiminin bombardımanını protesto ettiler. Kürtçe, Türkçe, Arapça ve Hollandaca yayınladıkları bildirilerle kamuoyunu bilgilendirdiler. 200 kişilik bir kalabalık Türkiye'nin Lahey büyük elçiliğine doğru yürüyerek protesto gösterilerinde bulundular. Elçilik önünde yapılan konuşmalarla saldırganlık teşhir ve mahkum edildi. Daha sonra göstericiler Irak elçiliğine yürüyerek, Türk ve Irak diktatörlüklerinin işbirliğiyle gerçekleşen saldırıyı lanetlediler. Göstericiler Hollanda Parlamentosu önüne giderek protestolarını sürdürdüler; parlamentodaki yetkililerle görüşerek olay hakkında bilgi verdiler.

FRANSA

Türk cuntasının Irak Kürdistanı'ndaki yeni katliam girişimi, Paris'te 2 Eylül günü yapılan bir mitingle protesto edildi. Birlik Yolu, Devrimci İşçi, FTİB, İşçi Gerçeği, KKDK, KOMKAR, KURD-KOM, TSK-FDK ve Rızgari Fransa taraftarlarınca düzenlenen mitinge 200 dolayında kitle katıldı. Mitingde faşist Türk cuntasının ve son saldırıyı kınayan pankartlar açıldı, sloganlar atıldı ve konuyla ilgili çıkartılan Fransızca bildiri okundu. Demokratik güçlerin hazırladıkları ortak basın bildirisi basına dağıtıldı.

NORVEÇ

Norveç'in başkenti Oslo'daki Kürdistanlı ve Türkiyeli ilerici dernekler, Irak Kürdistanı'na yapılan saldırıyı ortak eylemlerle protesto ettiler. 28 Ağustos günü basına, demokratik parti, sendika ve benzeri kuruluşlara bir mektup gönderilerek saldırıyı kınamaları istendi. Dışişleri bakanı Bern Bull'a elden verdikleri bir mektupta, saldırının planlı biçimde ve Kürt halkının mücadelesine darbe vurmaya yönelik olduğu, bunu proteste etmeleri istendi. 29 Ağustos günü ise, Türk konsolosluğuna siyah çelenk bırakılarak, sloganlar atılarak saldırı kınandı. Yine 12 Eylül günü faşist darbenin yıldönümü nedeniyle yapılan eylemlerle faşist rejim protesto edildi.

Irak Kürdistanı'na saldırıya ve bu saldırıyı kınama eylemlerine işçi ve komünist partisinin yayın organı "Arbeiderbladet" Irak Kürdistanı'na saldırıyı "Kürtlere karşı napalm" başlığı altında geniş bir makale ile yer verdi. Makalede Norveç hükümetinin Türkiye'yi kınaması istendi.

Norveç Komünist Partisi, da yayınladığı bir bildiriyle cuntanın uygulamalarını kınadı.

AVUSTURALYA

Avusturalya Kürt Derneği, 22 Ağustos günü Sydney'de yayınladığı İngilizce bir bildiriyle sömürgeci Türk yönetiminin Kürt halkına karşı açtığı bu yeni savaşı; Kürt köylerinin bombalanmasını protesto etti.

Bunun yanı sıra, aralarında Avusturalya Kürt Derneği'nin de bulunduğu 6 demokratik örgüt, bir basın toplantısı düzenlediler. Basın toplantısında yapılan konuşmalarla saldırı hakkında bilgi verildi ve protesto edildi. Ayrıca Türk konsolosluğu önünde bir protesto gösterisi yapıldı, kapıya siyah bir çelenk bırakıldı.

TÜRK-İŞ'İN MİTİNGLERİNE İZİN YOK..

Türk-İş'in ara seçimler öncesi seçim yapılacak illerden 4'ünde yapmak istediği "Pahalılığı ve İşsizliği Protesto" yürüyüş ve mitinglerine faşist Evren-Özal rejimi izin vermedi.

22 Ağustos günü Türk-İş Eylem Tertip Komitesi, 21 Eylül'de Manisa'da yapılması planlanan miting ve yürüyüşün, Manisa valiliği tarafından aynı tarihte siyasi partilerin mitinglerinin olması, miting yapılacak başka bir alan bulunmaması, seçime çok yakın bir tarih olması, tansiyonun yükselebileceği ve olay çıkabileceği ihtimali ile reddedildiğini açıkladı. Aynı açıklamada 21 Eylül için Gaziantep'te yürüyüş ve miting yapılmasına karar verildiği de belirtiliyor.

Samsun'da yapılacak mitinge ise önce izin verilmişti. Daha sonra, ANAP Samsun İl Başkanlığı'nın iznin iptali için başvurusu üzerine konuyu değerlendiren İl Seçim Kurulu, başvuruyu, Yüksek Seçim Kurulu'na havale etti. O da konuyu valiliğe havale etti. Tıpkı halk arasındaki, "it ite, itte kuyruğuna" deyimi gibi. Valilikte yapılan "hatayı" düzelterek izni iptal etti. Gerekçe de aynı; ara seçimler. Gaziantep'te yapılmak istenen mitingin de akibeti farklı olmadı. Valilik başvuruyu İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı'na duyurdu. Onlar da miting yapılmak istenen meydanın ara seçimler nedeniyle siyasi partilere ayrıldığı için izin verilmesini uygun bulmamışlar..

Samsun mitinginin iptalinden sonra, Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz bir basın toplantısı düzenledi. Şevket Yılmaz; devletin sosyallık vasfının unutturulup, nasıl 3- 5 holdingin, bir avuç sermayedarın emrine sokulduğunu anlatmak istediklerini, mevcut yasaların açıkça çiğnenerek hükümetin talimatıyla mitinglerine izin verilmediğini, kitlelerin ekonomik hak ve özgürlüklerinin tanınmak istenmediği, işçi örgütlerinin elinin kolunun bağlandığı bir ülkede, demokrasiden söz edilemiyeceğini belirterek, "Bugün biz bu durumdayız. Türkiye demokrasi diye diye hızla bir polis devleti haline getirilmektedir" dedi.

Geçmişte faşist rejime bakan veren Türk-İş'in Genel Başkanı böylesine açıklamalar yapmak zorunda kalıyorsa, işçilerin ve emekçilerin içinde bulundukları yoksulluğu, üzerlerindeki baskı ve terörü varın siz düşünün.

Diğer yandan, faşist rejimin amacıda belli. O, ara seçimlerde elinde kalmış tek parti olan ANAP'ın oy kaybını engelleyebilmek için her çareye başvurmaya hazır. İzmir ve Eskişehir mitinglerinin, baskılara ve engellemelere rağmen güçlü ve etkili bir biçimde geçmesinden korkuya kapılan rejim, ara seçim öncesi yapılacak işçi eylemlerinin yaratacağı etkiyi göze alamıyor. Baskıyı ve terörü yoğunlaştırıyor.

Ne var ki, tüm bu çırpınışlar fayda etmeyecek. Bu türden baskılar ve engellemeler, rejimin nasıl güçsüzleştiğini ve tecrit olduğunu iyice gösteriyor. Kaldı ki, Türkiyeli ve Kürdistanlı işçilerin, emekçilerin kaybedecek fazla birşeyleri de kalmadı. Artık bıçak kemiğe dayanmış.

Bu nedenle önümüzdeki dönem, engellenen mitinglerden daha da güçlü işçi eylemlerine tanık olacak.

SÖMÜRGECİLERİN YENİ BİR REZİLLİĞİ

Cumhuriyet gazetesinin 3 Eylül 1986 tarihli sayısında, sömürgeci-faşist Türk devletinin Kürdistan'daki insanlık dışı uygulamalarının, rezilliğinin bir örneği daha gözler önüne serildi.

Dersim'in Pülümür ilçesinde, kocası iki yıldır aranan Necla Yüce adlı bir Kürt kadınını jandarma gözaltına alıyor. Gerekçe ise, kocasıyla gizlice buluştuğuna ilişkin kuşkular. Önceleri de yine aynı gerekçeyle yanında kaldığı kayınbabasının evine sık sık baskınlar düzenleniyor, tüm aile sürekli izleniyor. Bu kez işgal güçleri, kepazeliği daha da ileri götürüyorlar. Kuşkularını ispatlayabilmek için genç kadının cinsel ilişkide bulunup bulunmadığını, sağlık ocağında kontrol ettiriyorlar. Sonuç; cinsel ilişkide bulunduğu, ama eldeki olanaklarla bunun kesin olarak saptanamayacağı. Bunun üzerine Necla Yüce Tunceli'deki devlet hastanesine götürülüyor. Hastanenin raporunda ise genç kadının uzun süreden beri cinsel ilişkide bulunmadığı belirtiliyor.

Genç kadına yapılan hakaret ve baskılar bununla da bitmiyor. Jandarma kadını salıvermek zorunda kalıyor, ama kocasından boşanması ve köyde oturan babasının yanına yerleşmesi için baskıyı sürdürüyor. Daha fazla dayanamayan Necla Yüce, boşanma davası açmak zorunda kalıyor.

Dersim'de faşist terörü doruğa çıkaran astığı astık, kestiği kestik asker eskisi vali Kenan Güven ise, uygulamayı doğrulamakla da kalmamış, üstelik bir de alçakça savunarak "bu muayene yapılmasa, o kişinin evde yatıp yatmadığını nasıl öğreneceğiz? Bunda ne gibi bir terslik var" demiş.

Seçilmiş muhtarlara görevden elçektiren, yurtseverleri ve ilericileri sürgüne gönderen, alevi inançlıların köylerine cami yapılmasını zorunlu kılan, zorla memurların bıyıklarını kestiren, köy baskınları, tutuklamalar, işkenceler ve Ovacık'ta barbarca katledilen 9 kişininki gibi ölüm fermanlarıyla halka yaşamı çekilmez hale getiren bu faşist validen zaten başka ne beklenebilirdiki!. Terslik, faşist olmanın yanı sıra azılı bir sadist, bir manyak olan bu valinin halka, suçsuz insanlara insanca davranması olurdu..

Ötedenberi sömürgeci faşist rejimin bu türden sürüsüyle has adamı Kürdistan'da "görev" yapıyor. Besbelli, fırsat buldukça kadınlarımızın namusuna elatmak, ırza geçmekte onların "görev"leri arasındadır. Kamuoyuna yansımayan bu türden daha birçok alçaklığın yapılmış olduğu da muhakkak.. Onların namussuzlukta ve ırz düşmanlığındaki kötü şöhretleri iyi biliniyor..

Onlar bu türden uygulamalarla, halka sömürgeci devletin gücünü, yenilmezliğini zorla kabul ettirmeyi, ailelerine baskı yaparak, onurlarını kırarak yurtseverleri mücadelenin dışına düşürmeyi amaçlıyorlar.

Ama nafile. Bu tür uygulamalar aynı zamanda sömürgecilerin gerçek yüzünü iyice açığa çıkarıyor, Kürt halkının düşmana karşı nefretini, mücadele azmini daha da yükseltiyor. Diğer yandan yurtsever ve devrimciler de namusluca yaşamanın, ülkelerinin ve halklarının özgürlüğüne sıkı sıkıya bağlı olduğunun bilincindedirler.

"Güvenlik Güçleri"ni Küçük Düşürmüş!

Evren-Özal çetesinin kendisi gibi valilerinin de hünerleri saymakla bitmez. Doğrusu adamlar "Türk usulü demokrasi"nin gereğini hakkıyla yerine getiriyor ve "demokrasiye geçiş süreci"ne değerli "katkılarda" bulunuyorlar. Örneğin, şu Urfa valisi tarafından Viranşehir'de yayınlanmakta olan bir mahalli gazetenin kapatılmasına ilişkin kararı bu konuda çarpıcı bir örnek.

Yayından alıkonulan "Karacadağ" gazetesinin Genel Yayın yönetmeni Ferhat Özer olayı şöyle anlatıyor:

"Ceylanpınar Muratlı köyünden İsa Birmaç adlı şahsın oğlu gazetemize gelerek, babasının ve dört köylünün İlçe Jandarma Bölük Komutanı Yüzbaşı Kadri Aslan tarafından dövüldüğünü söyledi. Araba tutarak bizi köye götürdü. İsa Birmaç'ın daha önce rapor aldığını öğrendik. Yaptığımız araştırmada Ceylanpınar Cumhuriyet Savcılığı, İsa Birmaç'a raporu Şanlıurfa'-

(Devamı sayfa 19. da)

Pakistan: Evren'in kardeşinin işi zor..

Pakistan'da Ziya Ül Hak diktatörünün tahtı iyiden iyiye sarsılmaya başladı. Onbinlerce insan sokaklara dökülüp korkusuzca "kahrolsun diktatörlük!, kahrolsun Amerikan emperyalizmi!" diye haykırıyor.

Ağustos ayı sonlarında Belucistan eyaletinin çoğu kentlerinde ve diğer bölgelerde protesto yürüyüşleri, değişik eylemler yapıldı. Diktatörlük eylemleri kanla bastırmaya çalıştı. Polisin açtığı ateş sonucu 50'ye yakın kişinin öldüğü, yüzlercesinin yaralandığı basında yer aldı. Yüzlerce kişi tutuklandı. Tutuklananlar arasında muhalefet güçlerinin liderleri de bulunmaktadır. Pakistan Halk Partisi Başkanı Benazir Butto, 25 günlük gözaltından sonra, kamuoyunun tepkileri sonucunda serbest bırakıldı.

Ziya Ül Hak, 1977 yılında kanlı bir darbe sonucu iktidara zorla el koymuş, seçimle gelen Zülfikar Ali Butto'yu tutuklatmış ve 2 yıl sonra da idam ettirmişti. O günden beri ülkede sürekli baskı ve zulüm uygulandı, görülmemiş bir terör estirildi. İşsizlik ve yoksulluk durmadan arttı. ABD'nin bölgedeki bekçiliğini üstlenen rejim, militarist ve saldırgan bir dış politika güttü, halen de güdüyor. Emperyalistlerin ve bölgedeki gerici güçlerin dostu diktatör Ziya Ül Hak, diğer diktatörlerin yaptığı gibi kendince bir "demokrasi takvimi" dahi çıkardı.

Faşist Evren'in "kardeşim" dediği Ziya Ül Hak, dikta rejimini ayakta tutamaz duruma geliyor. Polis ve askeri güçler baskı ve zulumle kitle eylemlerini bastıramıyor artık. Bunu gören yönetim bazı muhalefet liderlerini serbest bırakma taktiğini izledi. Oysa hâlâ binlerce insan zindanlarda tutuklu bulunuyor. ABD emperyalizminin sadık dostu diktatör Ziya Ül Hak, hangi taktikleri uygularsa uygulasın, Pakistan halkının demokrasi mücadelesinin önünü alamıyacaktır. Yükselen özgürlük ve demokrasi mücadelesi, kanlı diktatörlük için sonun başlangıcıdır.

FAŞİST DARBENİN 13. YILINDA ŞİLİ HALKI DİRENİYOR..

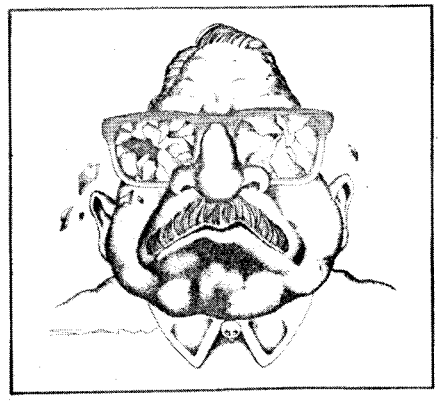
1969 yılında kurulan ve Eylül 1970 yılında yapılan seçimde iktidara gelen UNİTAD POPULAR (Halk Birliği) hükümeti öncesi dönemde; Şili ekonomisine emperyalist tekeller hakimdi. ABD tekelleri Şili maden ihracatının yüzde 85'ini ellerinde tutuyorlardı. Nüfusun ancak yüzde 2'sini oluşturan Şili burjuvazisi ve toprak sahipleri, ulusal gelirin yüzde 46'sını alırlarken, geriye kalan ezici çoğunluk milli gelirin yüzde 17'sini paylaşıyordu. İşlenebilir toprakların yüzde 80'ni birkaç zengin ailenin elinde toplanmıştı. Yoksulluk ve sefalet tüm ülkeyi kaplamış, hayat pahalılığı 10 yılda yüzde 1000 artmıştı. Her yıl beslenme yetersizliğinden dolayı 25 binden fazla çocuk ölüyordu.

Şili işçi sınıfı ve öteki emekçi kesimlerin yerli ve yabancı tekellerin sömürüsüne karşı verdikleri mücadele sonucunda; aralarında Şili Komünist Partisi'nin de bulunduğu 7 yurtsever örgütün oluşturduğu HALKIN BİRLİĞİ, 1970 yılında yapılan seçimde oyların çoğunluğunu alarak iktidara geldi. Devrimci programını uygulamaya başlayan HALKIN BİRLİĞİ hükümeti, ilk elden özel bankaları ve ABD tekellerinin elinde bulunan madenleri, fabrikaları devletleştirdi. Özel şahıslara ait olan büyük çiftlikler topraksız köylülere dağıtıldı. İşçilerin, emekçilerin ücretleri yükseltildi, yeni yeni işyerleri açılarak işsizlere iş sağlandı. Eğitim seferberliği başlatılarak çocukların parasız eğitim yapmaları sağlandı. Sosyalist ülkelerle ekonomik ve kültürel, siyasi ilişkiler güçlendirildi.

Halktan yana olan bu asgari değişimler, yerli ve yabancı sömürücüler için kabul edilecek şeyler değildi. Onlar tekrar iktidara gelmek için her yola başvurdular. Şili'de suni kıtlık yaratmak için, yerli burjuva üretimi kısarken, malları stok ederken veya üretilen malları imha ederken, ABD de Şili'ye ekonomik ambargo uyguladı. Faşistler açık teröre başvurdular. Fabrikaları, demiryollarını, köprüleri havaya uçurdular. Devrimci sendika ve işçi liderlerini katlettiler. CİA ajanları bizzat şoförlerin ve bakkalların grevini örgütlediler. Emperyalist propaganda organlarının ilerici hükümeti bu durumdan sorumlu tutan yayın ve propagandaları özellikle küçük burjuva kesimler üzerinde etkili oldu.

Subayları ABD'nde eğitilen, araç ve gereç bakımından ABD'ne bağlı olan Şili ordusu, "ülkeyi sürüklendiği kargaşalıktan kurtarmak" için, CİA ve Pentagon'un hazırladığı plan uyarınca 11 Eylül günü darbesini gerçekleştirdi. Devlet Başkanı ALLENDE ve arkadaşları, darbeci generallere boyun eğmediler, sürekli bombalanan "Başkanlık Sarayı"nda yiğitçe direnerek öldüler.

11 Eylül askeri darbesinden sonra faşizmin kara bulutları Şili'nin üzerine çöktü. Darbenin ilk günlerinde 20 binden fazla işçi, emekçi öldürüldü, on-

binlerce insan zındanlara tıkıldı; işkencelerden geçirildi, binlerce insan kayboldu.

Faşist Pinochet ve öteki generaller HALKIN BİRLİĞİ'nin emekçilere sağladığı sosyal ve siyasi hakları ortadan kaldırdı. Devletleştirilen ve kamulaştırılan fabrikalar ve madenlerle, köylülere dağıtılan topraklar tekrar eski sahiplerine geri verildi.

Faşist darbeden sonra emekçilerin yaşam düzeyi gittikçe düştü, pahalılık, enflasyon, işsizlik hergeçen gün daha da arttı. Bugün Şili nüfusunun yüzde 55'i açlık çekerken, yüzde 32'si sefalet içindedir. Ulusal gelirin yüzde 46'sına nüfusun zengin yüzde 10'u sahip çıkarken, en yoksul yüzde 20'si ancak gelirin yüzde 3,3'nü alabilmektedir.

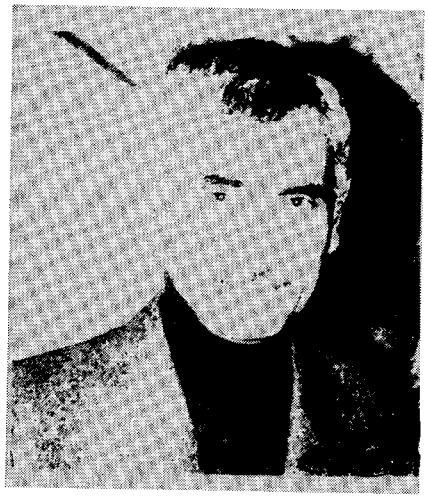
Kuşkusuz halk üzerindeki faşist cendere sıkıştırılmadan, baskılar arttırılmadan; biravuç yerli ve yabancı tekellerin çıkarına olan bu ekonomi politikası uygulanamazdı. İşçi liderleri sendikacılar, öğrenciler, aydınlar sokaklarda katledildiler. Emekçilerin direnişleri kanla bastırıldı. ABD emperyalistlerinin desteğiyle iktidara elkoyan faşist Pinochet cuntası, yine onların desteğiyle iktidarını sürdürüyor.

Ama bütün bu baskı ve yıldırma politikası Şili halkının demokrasi mücadelesini durduramadı, Şili halkı faşist zorbalığa boyun eğmedi, ona karşı direndi, mücade etti. Darbeden bu yana geçen 13 yılda ilk defa tüm muhalefet grupları biraraya gelerek eylem birliği yapma kararı aldılar. "Ulusal Halk Meclisi"ni oluşturdular. Toplumun değişik sınıf ve katmanlarının çıkarlarını dile getiren 250 örgüt temsilcisinin oluşturduğu "Halk Meclisi" Şi-

(Devamı sayfa 17. de)

Du Saliya Mırına

HUNERMENDÊ KURD YILMAZ GUNEY

Yılmaz Guney, dılê gelê Kurd û Tırk û dı sınetkariya sinemayê cihanê her ciyê xwe yê bılınd û qedır da dımine. Jı ber ku ew, her ber bı jor xebata xwe bıriye, jiyana gelê me yên xebatkar daye ber çavan. Hêviyên xelkê, xeysetên wi, bı bir û baweriyeke zanısti nişan kıriye. Bı kurti xelk şin-şayi û hêviyên xwe ve ewi yeki gırtiye, ew bûye perçek jı gelên me yê zehmetkêş.

Çawa tê zanin sınetkarê bê tırs jı malek feqir lı Kurdıstanê ye. Paşê mala xwe barkırına çûne aliyê Edenê lı Çukurova ci-war bûne. Çukurova ku jı aliyê dıjayetiya çin û tebeqetiyê gelek ber bı çav e. Guney dı jiyana xwe da ji pır zehmet kışand. Karbıdestên Tırkiyê gelek eza û teda lê kırın. Dı sala 1960, 1971 an da û cara sısêyan ji, jı ber kuştına hakımeki faşist, lı ser hev 12 sal dı zindanan da gırti ma. Pıştırı jı dest waşistan fılıti, hat lı Fırensê. Kar û barên xwe yên sinema û şoreşgeri lı derweyi welat domand.

Sınetkarê mezın tu cari wek mirovên dın, Kurd bûna xwe wında nekır. Bın tesira propagandên sermiyandaran nema, jı tırsan şoreşger û Kurd bûna xwe inkar nekır. Ewqas mal-mılk, pere û navdariya wi, ewi jı gelê xwe û jı tekoşina xebatkaran dûrnexıst. Ewqas imkanetê pır ewi jı riya xwe neda şaşkırınê. Bê şık evi yeki her miroveki bı nav û deng, dewlemend nıkare bıke.

Yılmaz Guney, ne tenê jı aliyê neteweyeti her usa jı aliyê çin û tebeqetiyê ji bir baweriya xwe hebû. Her çıqas jı aliyê ideoloji şaşi û xeletiyê wi hebûn ji, şexsiyet û xebata wi yên baş jı holê ranake.

Jı ber yekbûna wi yê bı gel ve, jı ber xebat û tekoşina Guney karbıdestên Tırkiyê jê gelek nerehet dıbûn, jê dıqehırın. Lema ewana ser hev ajotıne ser hunermendê mezın. Nuha ji dıxwazın bı temami nav û nûçıkên wi wında bıkın. Lê ewana çı bıkın nıkarın Guney jı nav dılê zehmetkêşên Kurd û Tırk derxının. İro hukma faşi çıqas qedexeyên gıran datine lı ser fılmên wi ji, disa dı nava gel da bı dızi be ji, bı hewaskariyek mezın ewana tên mêzekırın.

Lê pır mıxabın ku ew hın dı çaxê xebata heri baş da mır. Şert û mercên xebeta sınetkariye gelek ber bı fırehiyê dıçû û hebû. Mırına wi lı vê demê bo me hemûyan lema bırineke gıran e. Bê şık gelê Kurd, sınetkarên gelek hêja wê derxine, jı nava xwe bıghine. Lê belê eva yeka ji ne usa rojek du rojan da dıbe. Disa em bırnekın ewên bıghijın, jı xebat û efırandınên Yılmaz Guney gelek istifade bıkın.

Ne tenê jı bo biranina 9 İlonê ku sınetkar jı nav me çû, her usa ji mirovên zana û jir ku jı bona gelên xwe tekoşin dane, efırandın pêkanine, dıvê em tu caran bırnekın. Jı jiyan û xebatan wana dersê bıgrın.

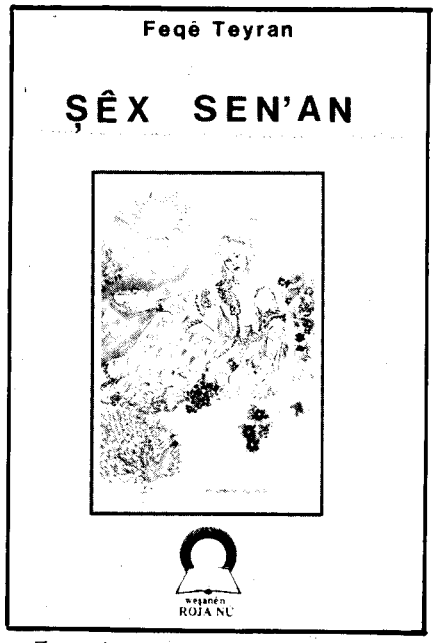
Lı nav klasikên Kurdan da PIRTÛKEK NÛ Û DELAL

Çıqas zulım û zordesti lı ser gelê Kurd hebûye ji, disa avayiyên xweşık, efırandınên delal derxıstıne holê û kırıne malê gelan. Zargotın û klasikên Kurdan gelek rengin ın û serbılındiya me hemûya ne. Wek Mem û Zin, Ker û Kûlık, Siyabend û Xecê û yên mayin. Jı wan efırandınên nemır yek ji Şêx Sen'an e.

Nıviskarê vê pırtûkê şairê nemır Feqiyê Teyran e. Feqi, dı efırandınên xwe da jı zargotın û meselên xelkê gelek istifade kıriye. Ewana bı awayeki edebi lı nav nıvisarên xwe daye xebatê û pırtûkên xwe xemılandiye.

Çawa em dızanın zımaneki zelal û paqış ewi efırandınê zu dıghijine destê xwendevanan, jı ber xwendınê hêsan dıke û dıbe malê gel û tu car wında nabe. Jı ber sedemêye ku gelek bend û hikyatên Feqiyê Teyran dı nav xelkê da her tım tê gotın, wek Şerê Sisebanê, Bersis û yên mayin..

Navê şairê Kurd Mehmed e. Hêla Hekariyan jı xelkê Mıksê ye. Bı tebiyetê ra gelek heşır neşır bûye û pır bend û gotın lı ser hereket û bedewiya tebiyetê gotiye. Dı nav nıvisarên xwe da bı av, bı çıvik, bı teyr û tûyan ve kıse dıke, lema xelk wi ra zar û zımanê teyran dıbêjın û navê wi Feqiyê Teyran dımine. Ne tenê lı ser tebiyetê her usa ji, bı dan û sıtandınan lı nav xelkê dıde xuya kırın, dıji neheqiyê mir û began radıweste, bı çavek filizofi meselan dınhêre.

Zanayên ku bıngehên zımanê Kurdi ya nıvisandınê daniye yek ji Feqi ye. Çapkırına efırandına hana bı tipê Latini bı rasti ROJA NÛ karek hêja kıriye, em bı dıl û can karmendên Roja Nû piroz dıkın.

Çawa xwendevanên me dızanın pırtûka Feqiyê Teyran, bı navê TEMBÛR dı sala 1976'an lı nav weşanên RONAHİ da bı tipên Latini çap bûbû. Ev pırtûka Feqiyê Teyran, bı tipên Latini ya duwemin e ku dıghije destê welatparêzên Kurd.

Naveroka pırtûkê em dıxwazın bı bendên Feqi, we bıdın naskırın.

Sen'anyan şêxek hebû
Ew aşıqê ba xoyê xwe bû
Qet meyl dı dınyayê nebû
Dûr bû jı vê meşxeletê
Batıne keç vedıxwunê
Perde jı ber xwe hıltinê
Şêx dı xewnê da dıbinê
Cam û tasek mey dıdetê
...

Be ism û cısmê dilberê
Çıbkım bı av kewserê
Dê ıxtiyar kım seqerê
Nar xweştıre jı fırketê
...

Lewleb û dewran bı dorın
Geh lı jêrın geh lı jorın
Mın û te nobet bı dorın
Ta zemanê fırsetê

Dı klasikên dınyayê da pır efırandın hene ku bı naveroka xwe ve nêzıki hev ın. Lê dı sala 1030 da bı vê teheri, zımanê Kurdi ya bı rengin û delal nıvisandın û efırandın pêkanin, ne ewqas hêsan û pır ın. Hêja bûna vê pırtûkê eşkere ye. Em hêvidarın ku xwendevanên Kurd pırtûkê bıxwının û haj hebûna xwe yên kevn û edebi bıbın. Hımber propagandên dıjmınan bısekının û wana pûç bıkın.

Pêkeni

REŞO LI BEŞO KIN Û JI AVA MEZIN DERBASKIN!

Mirek rojeki bo kareki xwe çû bajêri Cizirê. Çend roj şunva peyê mir xulam ji hate bajêr. Dit ku mir bı qaymakam û valiyê Cizirê ve runiştiye. Xulam çû ber mir û jê ra got:

Ez xulam,
yê sala,hat nav mala.
Me lı ber dani, ne hılani
me rabû serê wi jı nav mıla hılani
Te hılani, mirê mın yan te dani?
Mir got: "Erê mın hılani".
Xulamê got:" İcar em çı bıkın mirê mın?."
Mir gotê:
Herın zu bıkın
Reşo lı Beşo kın û
Lı ava mezın derbaz kın

Qaymakam û vali jı mir pırsin:"Bı şerefa me jı şorên te me tıştek fehm nekır, te çı got?"

Mir gote wan: "Xulam gote mın, tehsildarê pez hate gund. Jı me gelek pere xwast. Me rabû bertil cıvand û dani ber. Tehsildar gote me: "Ez bertila nastinım. " İcar pere cem kesi nema. Rabûn serê tehsildar jêkırın. Mın ji gote wan

- Herın konê reş daynın ser pışta hêştira spi û lı ava mezın derbaz bın. Jı bo serê we neyê bırin.

DEREW DEREW E, ÇI CEH ÇI GENIM!

Dewlemendek iftıra avête ser cinarê xwe. Çû cem hakım. Gazındê xwe jı hakım ra kır.

- Cinarê mın du bar genimê mın diziye.

Hakım jê pırsi: 'Şadê te kiye?".

Dewlemend gote hakım: "Xulamê mın şad e".

Gazi xulam kırın. Hakım jı xulam pırsi: "Te çı ditiye rast bêje."

Xulam dest bı şorê xwe kır.

- Cinarê me jı çêlê axayê mın du bar ceh dızi. Mın bı çavê xwe dit.

Hakım gotê: "Lao, axayê te dıbê genım, tu dıbê ceh. Ev çawa dıbe?"

Xulam zıvırı gote hakım:

- Hakım beg, derew derew e, çı ceh çı genım.

12 EYLÜL ÇOCUKLARI

12 Eylül çocuklarıyız biz
Ağrıyı tattık, acıyı biliriz
Zulüm gördük aylarca ve görmekteyiz
Tabancalar, tanklar bize vız gelir hey!..
Korkutmaz bizi savaş uçakları
Tanıyoruz artık biz onları
12 Eylül çocuklarıyız diyoruz
Yarını biz kuracağız yurdumuzun
Ve bizler güldüreceğiz yüzlerini insanlarımızın
Bizler yırtacağız karanlığı
Hep gündüz olacak artık
Kıracağız iki yüzlülüğünü günün
Aydınlık yapacağız onu
12 Eylül çocuklarıyız hepimiz
Özgürlük yoktur bizim ülkemizde
Acıyı katık yaparak yiyoruz, ekmekle,
Her günümüz bir yastır bizim;
Gülmeyi yasak ettiler bize!...

Bawer Bangin/Hollanda

XAÇEREZ

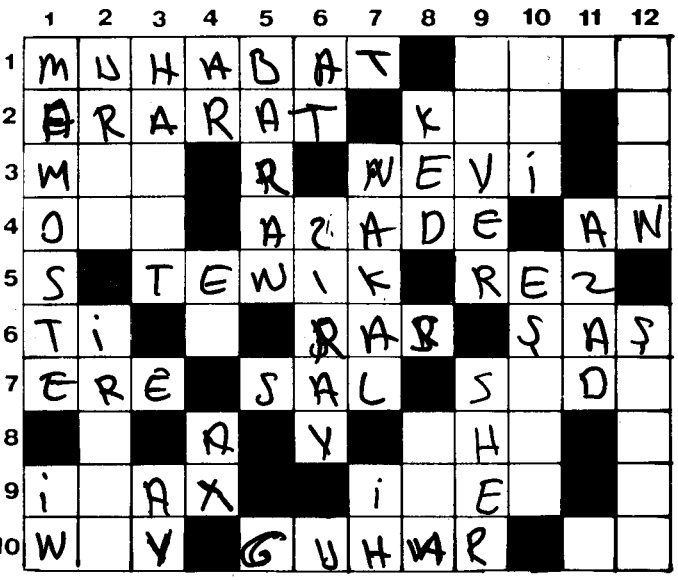
PIRS

Jı Çep Ber Bı Rast

1/ Dı sala 1946'an da kijan bajarê Kurdıstanê da cumhuriyet saz bû.. Gewdê merıv bê wi naxebıte. 2/ Lı Kurdıstanê çiyayeki bılınd... Buxz an rık. 3/ Perçeki xurcê an têrê (çepayi)... Zara zarê mırovan. 4/ Mılekê eşirê... Naveke jınan... Dıji erê (çepayi). 5/ Ava ne kur. . Darê tıriyan. 6/ Bê av bûn... Ne germ (çepayi)... Ne rast (çepayi). 7/ Belê... Jı 12 mehan pêktê... Jı Kurdê der û dorê çiyayê Şengalê ra dıbêjın. 8/ Ciyê hertım bı av(çepayi). 9/ Avayi-sıtar (çepayi)... Lı Rojhalata Navin dewleteke kolonyalist. 10/ Perçeki temamiyê... Tıştê ku jın dıxın guhên xwe... Ne kevn (çepayi).

Jı Jor Ber Bı Jêr

1/ Dersdarê dıbıstanê... Navê rojeki. 2/ Jı gelê Erebistanê ra dıbêjın... Gelê İranê. 3/ Çêkırê ku dı destê çêker daye. . Tışteki vexwarınê. 4/ Hevir jê çêdıbe... Heyvaneki (çepayi)... Xweli, erd. 5/ Naveki mêra. 6/ Nexwaşiyeki bı ricaf (çepayi)... Ne qalınd. 7/ Zıvıstanan nêçirvan û rêwi dıkın piyên xwe, dı berfê da naçe xar (çepayi)... (V) vare dawiya wan herfan, dıbe tıştê ku şev dınyayê roni dıke (çepayi)... 8/ Emek... Xweliya dora şewatê (çepayi). 9/ Jı bo germê çêdıkın... Dıji sıbê. 10/ Naveki mêran. 12/ Navê meheki... Feqir.

"Partiya Sosyalist a Kurdıstana Tırkiyê, gazi dıke hemû xebatkarên Kurd û Tırk û hemû hêzên welatparêz û dêmoqrat ku bı xurti dıji vê zordestiyê derkevin. Fırsendê nedin haydûti û xwinxwariyên rejima faşi.

"PSKT gazi dıke hemû hêzên aşıtixwaz û demoqrat lı dınyayê ku hımber êrişgeriya rejima faşi û kolonyali ya Tırkiyê derkevın û wê mehkum bıkın'.

Yekitiya Hêzên Çep belavokek derxıst û êrişê rejima faşi mehkum kır.

Serokê PDK-I Mesud BARZANİ, dı peyamê xwe da dıji vê hoviti derket û usa got:"... vê êriş nişan dıde ku Tırkiyê û Iraq dıj-partiya me yekitiyek çêkırıne."

Her usa Polit Buroya PDK-I daxuya kır ku:" Bıngehên CUD ji aliyê balafırên Tırk va hatın bombakırın. Pêşmergeyên me, dıji komandoyên Tırk ku dıxwast lı ser bıngehên me hamle bıkın, rawestan û komandoyên Tırk icbari paşve kışiyan.'

Lı Almanya Federal

KOMKAR bı xurti dıji êrişa rejima faşi derket. Çalakiyên KOMKAR bı kurti bı vi cureye:

-KOMKAR belavokêk bı zımanê Almani derxıst,

-KOMKAR dı 4 bajêr da -Berlina Rojava, Dusseldorf, Stuttgart û Hamburg- lı ber baylozxaneyên Tırkiyê da mitingan çêkır. Dı van mitingan da sedan kes civiyan û êrişê rejima faşi protesto kırın.

-KOMKAR, bı rêxistın û aligirên partiyên ya Kurd, Tırk, Ereb û Fars va belavokek derxıst.

-Dı 20 Tebaxê da 30 Kurd Radyoya NDR lı Hamburgê dıgirkırın û êrişa rejima faşi protesto kırın.

Lı Holland

Rêxıstınên Kurd ku lı Holland da xebat dıkın, wek, Yekitiya Karkerên Kurd, KOÇ-KAK, KSSE, aligirên PDK-İ û YNK, bı hev ra mitingek çêkırın. 200 kes lı ber baylozxaneyê Tırkiyê da xwepêşandanek çêkırın. Dı van çalakiyên da rejima faşi û dewleta Iraq hat protesto kırın.

Lı Avustralia

Komela Kurd lı Avustralia bı zımanê İngilizi belavokek derxıst û hamleyê ordıya Tırk bo Kurdıstana Iraq, protesto kır.

Lı Franse

Erişê dewleta Tırk lı Franse ji hat protesto kırın. Dı 2'ê İlonê da lı Parisê, Birlik Yolu, Devrimci İşçi, FTİB, İşçi Gerçeqi, KKDK, KOM-

KAR, KURD-KOM, TSK-FDK û Rızgari-Fransa bıhevra, mitingek çêkırın. Dı vi mitingê da êrişê nû ya rejima faşi hat protesto kırın.

Lı Denmark

Dı Kopenhagenê da rêxıstınên Kurd, Ereb, Fars û Tırk bı hevra meşinek çêkırın. Erişê ordıya Tırk protesto kırın. Gelek kes lı ber baylozxaneyê Tırkiyê da xwepêşandanek çêkırın. Dı merkeza bajêr da mitingek hat çêkırın.

Lı Yewnanistan

Şoreşgerên Tırkiyê, Iraq, Kurdıstan û İran dı 29'ê Tebaxê da lı Atina meşinek çêkırın. Dı vi Meşinê da rejima faşi hat protesto kırın. Ev çalaki dı rojnameyên vi welati da bı fırehi ci gırt.

Şili Halkı..

li'de faşizme karşı yürütülen mücadelede önemli bir adımdır.

Son olarak sendikaların örgütlediği ve Şili'de hayatı felce uğratan genel greve polis ve askeri birlikler saldırdı, binlerce insan tutuklandı, birçok insan hayatını kaybetti. Şili işçi sınıfı gerçekleştirdiği genel grevle demokrasi mücadelesinde de öncü olduğunu bir kez daha kanıtladı.

Geçtiğimiz günlerde faşist Pinochet'e karşı yapılan başarısız suikast girişiminden sonra Şili'de olağanüstü hal ilan edildi. Faşist sürüler insan avına çıktılar. Binlerce kişi gözaltına alındı, tanınmış 3 aydın sokak ortasında kurşunlandı. Suikast girişiminden sonra Pinochet yaptığı açıklamada "Şili'nin demokrasi ve kaos arasındaki bir savaşla karşı karşıya" olduğunu söylüyor. Ve kitleleri "eğer ben gidersem ülke yeniden kargaşa ortamına döner" diye tehdit ediyor. Aynı zorla iktidara el koymuş faşist Evren gibi.. Nitekim Evren-Özal çetesi de kitlelerin demokrasi talebini "12 Eylül öncesine mi dönmek istiyorsunuz?" diye bastırmaya çalışıyor.

Türkiye ve Şili biribirlerinden uzak iki ülke. Ama her iki ülkenin yönetimini zorla gasbeden faşistlerin aynı patrona uşaklık ettikleri ortada..

Hiç kuşkusuz hek iki ülkenin halkları uşak ve patronun tüm zorbalıklarına karşı bu mücadeleyi zafere kadar sürdüreceklerdir..

AET'den yeşil

Eylül günü bir bildiri yayınlıyarak toplantıyı protesto edeceklerini açıkladılar. Bildiride, Türkiye'de, demokrasi ve insan haklarından söz edilemiyeceği, Kürt halkı ve ulusal azınlıklar üzerinde baskıların halen sürdüğü, Kıbrıs'ın bir bölümünün işgal altında tutulduğu, Türkiye'nin Yunanistan'a ve Bulgaristan'a karşı düşmanca bir politika güttüğü dile getiriliyor. Bildiride, Avrupa ülkelerindeki Türkiyeli işçilerin serbest dolaşım haklarının pazarlık konusu yapılması eleştiriliyor, bu hakkın 1 aralıktan itibaren geçerli olunması talep ediliyor

Bu örgütlerle, Belçika ve Fransa'daki Yunan, Kürt ve Ermeni grupları 16 Eylül günü Brüksel'deki Avrupa Parlamentosu binası önünde bir protesto mitingi düzenlediler. 300 kişinin katıldığı mitingdeYunanca, Kürtçe, Almanca ve Fransızca, "kahrolsun faşist cunta", "Türk ordusu Kıbrıs ve Kürdistan'dan defol", Cuntaya yapılan yardımlara hayır" gibi sloganlar atıldı. Miting'te Yunan cemiyetleri, KOMKAR ve diğer grupların temsilcileri birer konuşma yaparak; AET-Türkiye ortaklık konseyi toplantısının yapılmasını eleştirdiler. AET dönem Başkanı ingiliz Howe'ye bir yazı verilerek; insan hakları ve demokrasiye ilişkin istemler; Türk ordusunun Kıbrıs'tan çekilmesi, Kürt halkına karşı sürdürülen savaşın durdurulması, Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkına saygı duyulması gibi istemlere yer verildi.

Dersên Zmanê Kurdi

42

Waxteki	: *Bir zamanlar*	Zırav	: *Ince*	Pıxêrig	: *Baca*
Pir	: *Yaşlı (kadın için)*	Bang kırın	: *Ötmek, çağırmak*	Xani	: *Ev*
Cıwani	: *Gençlik*	Qıse kırın	: *Konuşmak*	Tûrt	: *Avlu*
Teqet	: *Takat*	Şerjêkırın	: *Kesmek, boğazlamak*	Saz	: *Çalgı*
Der kırın	: *Kovmak*	Qewırandın	: *Kızartmak*	Saz kutan	: *Saz çalmak*
Beredayi	: *Başıboş*	Benda yeki sekınin	: *Birini beklemek*	Zırin	: *Zırlamak*
Bêbext	: *Kalleş, nankör*	Xerib	: *Yabancı*	Mırnav kırın	: *Miyavlamak*
Qehırin	: *Kızmak*	Welatê xeribiyê	: *Gurbet*	Şemate	: *Şamata, gürültü*
Melûl	: *Üzgün*	Sazbend	: *Çalgıcı*	Xwe şaş kırın	: *Şaşırmak*
Sılav lê kırın	: *Selam vermek*	Sutar	: *Korunak, barınak*	Dor lê gırtın	: *Kuşatmak*
Kal	: *Yaşlı (erkek için)*	Sutar bûn	: *Barınmak*	Xevda kırın	: *Söndürmek*
Reyin	: *Havlamak*	Qırax	: *Kıyı, kenar*	Agır	: *Ateş*
Dû	: *Arka, geri, kuyruk*	Gırti	: *Kapalı*	Vêxıstın	: *Yakmak, tutuşturmak*
Dûketın	: *İzlemek, kovalamak*	Hılkışin	: *Tırmanmak*	Penc	: *Pençe*
Dûra	: *Sonra*	Hêwırin	: *Konmak (Kuş)*	Pê gırtın	: *Tutmak, yakalamak, ısırmak*
Pin	: *Kümes*	Eşkere	: *Açıkça*	Pihn	: *Tekme*
Hêrs ketın	: *Öfkelenmek*	Sawar	: *Bulgur*	Bihn gırtın	: *Soluk almak*
Terk kırın	: *Terketmek*	Şûşe	: *Şişe*	Cın	: *Cin*
Lê xweş hatın	: *Hoşuna gitmek*	Şerav	: *Şarap*	Dı ser da gırtın	: *Baskın*
Poxzin	: *Üzgün, kederli*	Bê sebr	: *Sabırsız*	Derxıstın	: *Çıkarmak*
Mışk	: *Fare*	Deqqe	: *Dakika*	Terıki	: *Terkedilmiş*
Badılhewa	: *Boşuna*	Xeberdan	: *Konuşmak*	Serfırazi	: *Mutluluk*
Dik	: *Horoz*	Pê hesin	: *Farkına varmak*		
Rêvıngi	: *Yolcu*	Plan	: *Plan*		
Sergû	: *Gübre yığını*				

Şimdiki Zamanın Rivayeti

1- Geçişli fiilerde

a) Sesli harflerle biten fiilerde

Örnek: *Dan* Kök: *Da*

	Ön Ek	Takı
Mın dıdaye (veriyormuşum)	*di*	*ye*
Te dıdaye	*di*	*ye*
Wi dıdaye	"	"
Wê dıdaye	"	"
Me dıdaye	"	"
We dıdaye	"	"
Wan dıdaye	"	"

b) Sessiz harfle biten fiilerde

Örnek : *Kırın* Kök : *Kır*

	Ön Ek	takı
Mın dıkıriye (yapıyormuşum)	*di*	*iye*
Te dıkıriye	"	"
Wi dıkıriye	"	"
Wê dıkıriye	"	"
Me dıkıriye	"	"
We dıkıriye	"	"
Wan dıkıriye	"	"

2- Geçişsiz fiilerde

Örnek : Çûn Kök : *Çû*

	Ön ek	takı
Ez dıçûme (gidiyormuşum)	*di*	*me*
Tu dıçûyi	"	yi
Ew dıçûye	"	*ye*
Em dıçûne	"	*ne*
Hûn dıçûne	"	"
Ew dıçûne	"	"

Ödev: 1- Aşağıdaki fiilerin şimdiki zamanının hikayesini ve rivayetini çekiniz.

Xwarın, lê xıstın, dızin, hatın, bûn, kırın, ketın, anin.

Örnek : *Xwarın*

Şimdiki zamanın hikayesi	*Şimdiki zamanın rivayeti*
Mın dıxwar	Mın dıxwariye
Te dıxwar	Te dıxwarıye
Wi, wê dıxwar	Wi, wê dıxwariye
Me dıxwar	Me dıxwariye
We dıxwar	We dıxwariye
Wan dıxwar	Wan dıxwariye

Not: Geçişli fiilerin (mın, te, wi, wê, me, we, wan), geçişsiz fiilerin ise (ez, tu, ew, em, hûn, ew) grubu zamirlerle yapıldığını hatırlayalım.

"Güvenlik Güçleri"ni..

ya götürmesini söylemiş. O da Şanlıurfa Devlet Hastanesine götürmüş, hastanede kendisine raporu resmi kanalla göndereceklerini söyleyerek elinden almışlar. Rapor halen ortada yok. Biz olayı olduğu gibi yazdık. Haber çıktıktan bir hafta sonra Viranşehir Tabur komutanlığın'dan çağrıldık, ifademiz alındı. Bize bundan böyle hergün gazetenin üç nüshasını tabura göndermemizi söylediler ve bizi bıraktılar. Daha sonra gazetede, "Geçmiş zaman Olur Ki" köşesinde "beklenen Gün Geldi" başlığı altında bir makale yazdık. (12 Ağustos 1986 Salı günü 186 sayılı gazete) 2 Eylül günü polis memuru bize gazetenin kapatıldığına dair bir tebligat getirdi ve sabah erken saatlerde piyasaya sürdüğümüz gazeteyi bize toplattırdı.. Gazetecilikteki amacım objektif haberlerle halkın sorunlarına eğilmektir. Bir gazeteci olarak 68 yaşındaki İsa Birmaç ile röportaj yapıp ona yapılan kötü muameleyi ortaya çıkarmak ve bu tür olaylara bir daha meydan vermemek amacındayım".

Buna karşılık Vali Alpaslan Karacan ise bahsi geçen gazetenin defalarca uyarıldığını söylüyor ve eylemini şu şekilde gerekçelendiriyor:

"Söz konusu gazeteyi kapatmaktan başka çare bulamadık. Enaz üç kere devletin güvenlik kuvvetlerinin küçük düşürülmemesini istedik. Buna uymadılar. Karacadağ gazetesi 7. Kolordu ve Sıkıyönetimi komutanlığı tarafından daha önce kapatılmıştı. Bu gazetenin arkasına saklanan bazı karanlık güçler var. Ortaya çıkmıyorlar. Bu gazetenin arkasına sığınıp, 12 Eylül öncesinde olduğu gibi hareket etmek istiyorlar".

Aslında olay yoruma yer bırakmayacak derecede açık. Bir gazete "Güvenlik görevlileri" tarafından dövülen köylülerin durumuyla ilgilendiği için sorumluları önce tabur komutanlığına çağrılıyor, ifadeleri alınıyor ve her sayıdan üçer nüshanın kendilerine teslimi isteniyor. Yani başka ülkelerde savcıların bile kolay kolay cesaret edemiyecekleri işi tabur yapıyor. Arkasından valilik gazeteyi kapattığını bir polis memuru kanalıyla iletiyor sorumlularına. Gerekçe ise "güvenlik güçlerinin küçük düşürülmesi". Demek oluyor ki "güvenlik güçleri" denilen haydut sürülerinin aralarında 68 yaşındaki birinin de bulunduğu köylüleri dövmeleri küçüklük değilde, bir gazetecinin bunu yazması onları "küçük düşürmek" oluyor.

İlahi vali, alçak olmayan, küçük olmayan bir tarafınız var mı ki başkaları sizi küçük düşürsün? Siz zaten küçülebileceğiniz kadar küçülmüşsünüz.

İltica Hakkı..

şikliğine ve iltica konusunun seçim propagandasına alet edilmesine karşı çıkarken, yeni önlemlerin alınmasının gereğini dile getirdiler.

Yeşiller ve Alman Komünist Partisi, hükümetin aldığı kararları, anayasa değişikliği yönündeki girişimlerini sert bir dille eleştirip, kararların anayasaya aykırı olduğunu dile getirdiler.

Alman Sendikalar Birliği DGB, 16 Eylül'de yaptığı bir açıklamada, F.Almanya'ya iltica akınından sözetmenin yersiz olduğunu açıkladı. İltica hakkının anayasa değişikliği veya idari yöntemlerle budanmasına karşı çıkan DGB, iltica işlemlerinin merkezileştirilip hızlandırılmasını talep etti ve iltica sorununun nedenlerini ortadan kaldırmayı sağlıyacak bir politikanın güdülmesini savundu.

Alman Protestan Kilisesi (EKD) meclisi de, hükümetin iltica politikasını sert biçimde eleştirdi. "Yabancı düşmanlığının körüklenmesinden kaçınılması" konusunda uyarıda bulunan EKD, iltica hakkının anayasadan çıkarılmasına karşı olduğunu; ilticacıların geldiği ülkelerdeki yoksulluğun giderilmesi ve insan haklarının güvence altına alınmasının gereğini vurguladı.

Daha pekçok yerli ve yabancı demokratik ve sosyal kuruluş, ilticacılara yönelik baskıları, hükümetin sert önlemlerini çeşitli biçimlerde eleştirip kınadılar.

Ödev 2- Aynı fiilerin;
a) Di'li geçmiş zamanının,
b) Di'li geçmişin hikayesinin,
c) Mişli geçmiş zamanının çekimini yapınız.

Örnek: *Ketın*

a	*b*
Ez ketım(düştüm)	Ez ketı bûm(düşmüştüm)
Tu keti	Tu ketı bû(yi)
Ew ket	Ew ketı bû
Em ketın	Em ketı bûn
Hûn ketın	Hûn ketı bûn
Ew ketın	Ew ketı bûn

c
Ez ketıme (düşmüşüm)
Tu ketiyi
Ew ketiye
Em ketıne
Hûn ketıne
Ew ketıne

(İ) eki ile sıfat üretmek

Kürtçe de isim ve fiilere *i* eki getirelerek sıfat türetilir.

Terıkin (terketmek) -terıki (terkedilmiş)
Av (su) - Avi (sulu)
Gırtın (tutmak, kapamak)-Gırti (tututklu, kilitli)
Berdan(bırakmak) - Berdayi (salınmış, başıboş) - beredayi
Xerib (yabancı, garip) - Xeribi (yabancılık, gariplik)
Veşartın (saklamak) - Veşarti (saklı)

Sılav lê kırın

Merıv gava hev û du dıbine sılavê lı hev û du dıke. Kurd, gava sılavê lı yeki dıkın, jê ra dıbêjın:
- Me û xêr di!
Ewi ku sılavê dıstine ji usa lê vedıgerine:
- Xêr hati sılamet!
Herçi xwendi ji hev û du ra "roj baş!" dıbêjın...
Heke êvarê jı hev û du vedıqetın, dıbêjın "şev baş!".

Lı benda yeki sekınin - Lı benda yeki bûn

- Du êvarê ez lı benda te bûm, çıma ne hati?
- Mêvanê mın hat, êdi jı mal derneketım.
Rêvingiyan jı dik ra gotın: "Tu çıma benda mırınê dısekını?".

Lê xweş hatın

Gava em behsa azadiyê dıkın, lı hukumeta Tırk xweş nayê.
Stranên me pır lı mın xweş tên.

(Dûmahik Heye)

HOVİTİYA LEŞKERÊN FAŞİ YA TIRK

Dı 15'ê Tebaxê da Ordıya Tırk, carekê dın êrişê Kurdıstana Iraqê kır. Disa destên rejima faşi, bı xwina gelê Kurd va sor bûn. Disa, bı dehan zarok, pirejın, piremêr û xort, ketın ber êrişê faşistên Tırk û pêş cejna qurbanê bûne şehidên Kurdıstan.

Bı vê êrişê va dewleta zordar ya Tırk, carekê dın nişan da ku, dıjmınêke sondxwar a gelê Kurd e, ji bo têkşıkandına tevgera azadixwaza gelê Kurd amadeye, her cure hoviti bıke. Nişan da ku, dı Rojhılata-Navin da rêbır e, cendırmê imperyalistan e, dıjmınê hemû hêzên azadixwaz û demokratên a navçeye.

Paş vi êrişê, hemû saziyên kewneperest û partiyên burjuwa, bı yekdeng hamle kırın ser gelê me. Pêşda, "şêxê me yê piroz" Kamuran İnan got ku "kırına ordi lı ci ye. Dıvê ev êriş hin mêjve bıhataya çêkırın." Serokê Partiya Riya Rast (DYP) ya Demirel, "ordiya me bı heq e û kıryara vi lı ci ye" got.

Halwestê (tavır) partiyên din ya burjuwazi û hemû rojnameyên wi wek hev bûn. Ewan lı hember tevgera gelê Kurd, tezatên ku, dı nava wan da heye berdıdın û bona "misak-i milli" yek dıbın. Dı vi bûyerê da ji usa bû. Jı Kemalistan bıgre, Ecevit, Demirel, heya niviskarên rojnameyê Cumhuriyet, hemû bı yek deng dıji gelê me kampanyayek vekırın û kıryarên rejima faşi teyid kırın.

Sedemên vê Êrişê

Diktatoriya faşi kuştına 14 serbazê jı bo sedemê êriş nişan dıde. Lê rasti usa nine. Pêş bûyerê Uludere" -ku 14 serbaz hatıbûn kuştın- dı 25'ê Tırmehê da hıkumeta Ozal bıryarê êrişê da bû. Kuştına serbazan ji, jê ra bû hecet. Ango, eger 14 serbaz nehataya kuştın, diktatoriya faşi ya bı hecetê di va wê êriş bıkıra, yan ji ew bı xwe tıştek wê çêbıkıra.

Me dı hêjmarê çûyi ya Dengê KOMKAR da gotı bû ku:" Jı ber ku her du dewlet (İran û Iraq) roj bı roj jar dıbın, xebata gelê me pêşve dıçe. Bona vê yekê dewleta Tırk, jı bo dagırkırına Kerkuk û Musulê, têkşıkandına têkoşina gelê me, xwe amade dıke". Gotına me rast derket.

Dı nava hêzên welatparêz ya Kurdıstana Iraq da jı bo pêkanina hevkari û eni, hevditin çêdıbe. Jı ber vê yekê tevgera gelê me dı vi perçe da xurtır dıbe û pêşve dıçe. Dı şerê İran-Iraq da dewleta Iraq ketiye tengasi. Hevkar û pıştgirên Iraq ji vê rastiyê venaşêrın. Dewleta İran, ji bo hamleyê nû xwe amade dıke. Bona vê yekê rejima Bexdayê a şovin, nıkare jı bo şerê dıj-pêşmerge leşker bışine Kurdıstanê.

Sedem vê yekê diktatoriya faşi hım têkşıkandına tevgera gelê me, hım ji alikari bo diktatoriya Saddam û bı icazeyê vi, êrişkır ser Kurdıstana Iraq.

Sedemek din ji, çawtırsandına gel e. Jı 6 salan vırda, cunta faşi nıkare dengê gelên Tırk û Kurd bıde bırin. Gelên me, hêdi-hêdi dıji diktatori dengên xwe bılınd dıkın. Berpırsên cunta baş dızanın ku dı rojên pêş da gel jı wan hesab wê bıpırse. Bona vê yekê bı vi êrişê va dıxwazın nişan bıdın ku diktatoriya faşi hêj xurt e.

Dıgel vê êrişê, teda û zılm, lıser gel û kesên pêşverû da zêdetır bû. Xasıma, lı Kurdıstana Tırkiyê da gırtın, lêdan, lêgerin pırtırbû. Bı dehan kes hatın gırtın, hêjmarê "parêzerên gund" (çaş) zêde bû. "Hêzên emniyet" dı Kurdıstanê da, bêperva zılm û êşkence dıkın.

Lê, kolonyalistên Tırk çı dıkın bıla bıkın, nıkarın zora gelê me bıbın. Gelê Kurd, jı sedan sal vırda jı bo azadiya xwe gelek fidakari kır, şehid da. Lê tu car baweriya xwe sıst nekır. Kıryarên kolonyalistan badılhewa ye. Ewan bı kuştın û hoviti va nıkarın çawê gelê me bıtırsinın. Eger gelekê bındest û hişyar, rabe ser piyan û bo azadiya xwe şer bıke, tu hêz nıkarın pêşiya vi bıgrın. Bıve nabe gelê Kurd jı wek gelên dın wê bıgêje azadiyê.

Erişê Diktatoriya faşi bı xurt hat protesto kırın

Serokkomarê Libya Serheng Qaddafi, dı peyamê xwe da lı hımber vi êrişê sekini û bı xurti protesto kır.

Dewleta İran ji dıji vi êrişê derket. Lê dıj-derketına vi ne samimi ye. Jı ber ku ev bı xwe ji, weki êrişê ordıya Tırk dehan car hamle kırı bû Kurdıstana İran û nıha ji dıke. Sedemê dıj derketina İran, ne kuştına gelê Kurd e, tenê alikari bo rejimê Iraq e.

Partiya Sosyalist a Kurdıstana Tırkiyê (PSKT) belavokek derxıst. Dı vi belavokê da usa tê gotın:

(Dûmahik rûpel 17. da)

Mercên aboneti: 6 mehi 10 DM, sali 20 DM.
Abone şartları : 6 aylık 10 DM, yıllık 20 DM.

Hesap-No: Postscheckamt Frankfurt
Konto-Nr. 405767 - 606

DENGÊ KOMKAR

Xwedi : Federasyona Komelên Karkerên Kurdıstan lı Elmanya Federal
Navnişan : 5000 KÖLN, Burgunderstr. 35 - 37 Elmanya Federal
Berpırsiyar : N. Ateş

IMPRESSUM
Herausgeber: KOMKAR - Föderation der Arbeitervereine aus Kurdistan in der BRD e.V.
Verantwortlicher Chefredakteur: N. Ateş
Druck: Eigendruck